

Vyskupas
Vincentas
Brizgys

Maríja
Dangujė
ir Žemėjė

artinasi Marijos gyvenimo paslaptis vedinas k dikiškos meil s savo dangiškajai Motinai, bet kartu ir didel s išminties, subrandintos teologin se studijose ir pamaldumo praktikoje. Ramus, be ypatingo jausmingumo Vyskupo Brizgio sakiny s slepia savyje labai didel j g . Jis kaip tik yra labai tinkama priemon vaizduoti Marijos gyvenimui, kuris išoriškai yra toks paprastas, ta iau savyje slepia vis nauj j Dievo ir žmogaus santyki pradži . Ir Marijos žemiškojo gyvenimo pabaig , apsupt didel s paslapties, šios knygos autorius sugeba atvaizduoti taip paprastoje ir kartu taip naujoje šviesoje. Marij jis vaizduoja visur sta i ir tiesi , nesukniubusi net po savo S naus kryžiumi. Savo skausm Marija yra atidavusi ne išoriniams jausmams, bet kaip duokl žmonijos išgelb jimui.

Gražiai ia yra atvaizduota Juozapo ir Marijos tampa, iki Juozapas buvo pašv s-tas J zaus gimimo paslapt . Jie abu ken ia. Jie abu yra nusigand vienas d l kito. Abu mat vienas kito kan i , bet negal jo kalb ti. Kalba šiuo atveju nieko neb t pagelb jusi. Bet at jo laikas, kada „viskas buvo abiem aišku“. Š skyri Vyskupas užbaigia nuostabiū džiaugsmu, kuris pripild vis Marijos ir Juozapo name l . V liau šis džiaugsmas tur s pasklisti po vis pasaul , pripildydamas jo namus, jo kult ras, jo tautas ir jo valstybes.

Vyskupas Vincentas Brizgys yra gim s 1903 m. lapkri io 16 d. Plyni kaime, Daukši par., Marijampol s apskrity. Mok si Marijampol s gimn., studijavo kunig seminarijoje Gižuose ir Gregorianumo universitete Romoje. Už „Spinozos Dievo buvimo rody m kritik “ gavo filosofijos dr. laipsn . Už „Moteryst pagal civilinius statymus“ gavo kanon teis s dr. laipsn . Vyskupu konsekruotas 1940 m. V liau buvo Kauno kunig seminarijas rektorium ir VDU teol. fil. fakulteto dekanu.

Aplankas dail. Jono Pilipausko

Vysk. Vincentas Brizgys

MARIJA

Danguje ir Žemėje

*DR. KAZYS PIEMKUS
ARCHYVAS*

LIETUVIŠKOS KNYGOS KLUBAS

Spaud "Draugo" spaustuv 1956 m.
2334 S0. Oakley vae.,
Chicego 8, Ill.

NIHIL OBSTAT

Rev. John P. Stankevi ius

IMPRIMATUR

Samuel Cardinal Stritch

Chicago, April 17, 1956

Š KUKL DARB SKIRIU

*pad koti Šven iausiajai Marijai už jos atsilankym Lietuvos Šiluvoje ir už jos pasilikim lietu-
vio širdyje ir Lietuvos žem je;*

*išreikšti meil ir pagarb nusižeminu-
sio vaiko savo Dangiškajai Motinai, kuri myl ti, gar-
binti ir ja pasitik ti mane, dar k dik, mok jos gar-
bintoja katalik , lietu , mano žemiškoji motina;*

*maldauti pagalbos visai mano tautai,
garbingai iš neatmenam laik , dabar ken ian iai
vergijoje ir išblaškytai po vis žem , kad Marija ne-
pasitraukt iš lietuvių širdies, kad neapleist Lietu-
vos žem s;*

*suteikti kiekvienam lietuviui nors maž meil s
dovan , kuri sustiprint m s meil ir pasitik jim
Marija.*

AUTORIUS

MARIJOS T VYN

PIRMOJI DIENA

Marija buvo vis praeties ir ateities amži žmonijos Išganytojo motina. Dabar ji yra vis laik ir visos žmonijos dangiškoji Motina, Užtar ja, Glob ja. Ta iau savo žemiška kilme ji buvo vienos labai senos tautos dukt . Jos tauta — Žyd arba Izraelio tauta, kuriai pradži dav prieš daug t kstan i met garsusis patriarkas Chald jos Abraomas. Jau Marijos laikais jos tauta buvo labai sena. Per t kstan ius met jai teko patirti ir li dn laik . Manoma, kad Marijos laikais Izraelio tauta tur jusi apie tris milijonus žmoni . Izraelio tautos praeties istorija buvo vairi ir garbinga.

Marijos tauta — Izraelis didžiavosi savo garsiais vyrais: Abraomu ir kitais patriarkais, garsiuoju Moze, visa eile pranaš ir karali . Tie vyrai, Dievo kv pti, paraš knygas, kurias visi laikome Dievo kv ptomis ir vadiname Šventuoju Raštu. J tu riniui ir grožiui iki šiol negali prilygti jokios kitos tautos rašytoj k riniai. Iki Mesijo at jimo Izraelio tautai Dievas buvo patik j s apsaugoti jo apreiškimo gyvenim . Per pranašus Dievas daug kart buvo

užtikrin s, kad ir Mesijas ateis iš tos tautos. Izraelitai savo tautos garbingos praeities ir ateities buvo mokomi savo maldos namuose. Kiekvienas izraelitas skait sau garbe ir jaut si laimingas, kad jis n ra kurios nors stabmeldiškos tautos narys. N ra jokios abejon s, kad ir Marija visus tuos dalykus apie savo taut žinojo ir džiaug si, kad ji priklauso tai tautai. Marija džiaug si, kad n ra stabmeld , kad gal jo pažinti ir išmoko garbinti vien tikr j Diev , kad jos tauta saugoja Dievo apreiškim ir kad iš jos tautos ateis Mesijas.

Žyd tauta ne visada gyveno toj šaly, kur ji gyveno Marijai gimstant. Marija gim , gyveno ir mir Palestinoj, kur tada gyveno žyd tauta. Senov je ta šalis vadinosi Kanaanu. Šiandien ta šalis visame pasaulyje yra žinoma Šventosios Žem s vardu. Ta šalis Švent ja tod l yra vadinama, kad po pradinio Rojaus niekur kitur ne vyko toki švent dalyk , kurie vyko Palestinoje; jokia kita šalis neturi toki švent atminim , kaip Marijos t vyn — Palestina.

Marijos t vyn nebuvo didel . Tais laikais jos teritorijos plotas buvo 25,104 kvadratiniai kilometrai, tai buvo mažiau negu pus laisvos Lietuvos. Iš šiaur s ji atsir m Libano kalnus, iš vakar — Viduržemio j r . Pietuose ji baig si Arabijos tyrais, rytuose riba buvo Jordano up , Genezareto ežeras ir Mirusioji j ra. Išilgai Palestinos buvo apie 230 kilometr : plo io — siauriausioje vietoje buvo tik 37 km., o pla iausioje — 150 km.

Palestinos šalis yra kalnuota, su nedaugeliu sl ni ir daub . Yra trys žymesn s kaln grup s:

Nephtalio, Ephraimo ir Jud jos. Aukš iausiasis kalnas siekia 3,060 metr .

Derling žemi ar gamtos turt Palestina turi nedaug. Klimatas yra toks, kad derlingos vietos ištišus metus duoda savo vaisi . Augmenija labai vairi — gamtininkai yra suskait apie 25,000 skirting augal .

Palestinoje niekad negyveno tik vieni žydai. Ir Kristaus bei Marijos laikais apie vad. Dekapol gyvenosektant ir stabmeldži graikiškos grup s.

Žymiausioji Palestinos vieta buvo Jeruzal s miestas. Žmoni k rybos grožiu ir turtingumu jis negal jo prilygti an laik Graikijos miestams ar Romai, ta iau izraelito širdžiai Jeruzal buvo brangesn už visus pasaulio miestus. ia buvo garsioji šventykla, kurioje buvo tokios brangenyb s, koki nebuvo jokiam kitame mieste: Sandaros Skrynia (joje buvo Mozei duotos lentos su Dievo sakymais), stebuklingoji mana, stebuklingoji Aarono lazda. Toliau nuo Palestinos gyven žydai skait savo laime nors kart gyvenime apsilankyti Jeruzal je.

Savo vaikyst s metus Marija praleido patarnaudama anoje t laik viso pasaulio šven iausioje vietoje. Ji buvo ten aukl jama moter , pasišventusi šventyklos tarnybai. Galima sivaizduoti, kaip jaut - si Marija, tarnaudama savo prot vio Dovydo ir savo tautos sostin je, jos šventoje vietoje, kur buvo Moz s, pranaš ir patriark atminimai.

Ta iau Marijos laikais Palestina buvo netekusi ankstesn s garb s. Nors tur jo religijos laisv ir savo karali , ta iau netur jo nepriklausomyb s (buvo val-

doma romn , šalis buvo padalinta keturias provincijas: Perj , Galilj , Samarij ir Judj .

Iš pranašo Danieliaus ir kit pranaš žydai skai-iavo, kad tais laikais, kai gyveno Marija, tur jo ateiti Mesijas. Tada visi jo taip gyvai lauk , kad viens po kito buvo pasiskelb net keli netikri mesijai. Kadangi tada visi Mesijo lauk , visi apie tai kalb jo, tai ir tiems netikriems mesijams pasisekdavo susirinkti daugiau ar mažiau sek j . D l to kartais tekdavo partirti nemalonum iš romn . Tie mesijai, b dami ne iš Dievo, greitai baigdavosi.

Nors visi Mesijo lauk , ta iau nieks nežinojo, kaip ir per k jis ateis. To nežinojo n Marija, tada niekam nežinoma jauna mergait .

MARIJOS ŽEMIŠKOJO GYVENIMO NEŽINIA

ANTROJI DIENA

Šv. Tomas iš Vili Nova, Velencijos vyskupas, rašydamas apie Marij , sako: “Dažnai save klausiu, kod l evangelistai, kurie tiek daug pasako apie Jon Krikštytoj , apie apaštalus, taip trumpai ir tarsi skub dami mini Marij , kuri savo darbais ir garbingumu viršija juos visus. Beveik nieko jie nesako apie Marijos kilm , išaukl jim , gyvenim , apie jos papro ius, dorybes, apie jos santykius su apaštalais Kristui žengus dang .”

Tai tiesa. Per visas keturias Evangelijas Marija pamin ta vos kelis kartus, tik labai trumpai ir beveik nieko nepasakyta apie jos gyvenim , jos charakter bei dorybes. Kristui žengus dang Marija dar netrumpai gyveno, Kristaus sek j buvo jau nemažas skai ius, o niekas neparas j jos smulkesnio gyvenimo. Kod l taip vyko? Pagalvojus m s protas ir širdis ras patenkinant atsakym .

Lisieux karmelit s, matydamos art jant sesers Teres s Vaikelio J zaus mirt , susir pin kalb josi, k

jos parašys jos nekrolog . Nors visoms atrod šventa jos siela, bet gyvenimas buvo toks kasdieninis bei paprastas, kad tikrai nebuvo k pamin ti nekrologe. Gerai, kad ji pati paraš savo "SIELOS ISTORIJ ". Kas iki šiol apie j raš , visi naudojosi tik jos pa ios parašyta "SIELOS ISTORIJA".

Savo "SIELOS ISTORIJOS" Marija neparas . Apie savo siel ji tik vienu žodžiu užsimena savo Magnificat, sakydama: "Dievas pažvelg savo tarnait s nusizeminim ", o toliau ir aname himne ji kalba tik apie Dievo darbus.

Evangelistams rašant Evangelijas, Apaštal darbus, apaštalams rašant savo laiškus, Šventoji Dvasia paragino ir kv p , k rašyti, koki ties pasakyti. Rašyti apie Marij Šventoji Dvasia j neparagino. Marijos žemiškoji garb ir garsas Dievui ner p jo. Dievas pažvelg savo tarnait s nusizeminim ir t nusizeminim mat tok didel ir graž , kad buvo geriau jo nepaliesiti ir neaptemdyti jokia žemišku gandu, o vis jo vert ir garb atlyginti didesne garbe amžinyb je. Kristus neat jo Marijos išaukštinti žem je, neat jo jos padaryti trumpo laiko tarpininke tarp žmogaus ir Dievo, kol Marija ir Kristus bus žem je. Kristus per Marij at jo išganyti žmoni sielas ir Marij padaryti amžina tarpininke tarp Dievo ir žmoni siel žem je ir skaistykloje. O šiam tikslui nebuvo reikalingi Marijos žemiškojo gyvenimo aprašymai.

Kod l apie Marij neparas kiti Kristaus ir Marijos bi iuliai? Jeigu Marija buvo nusizėminusi Dievo tarnait prieš apreiškim ir Kristaus užgimim , o taip pat per vis Kristaus gyvenimo laik , tai dar la-

biau ji nusizemino Kristui žengus dang . Ji suprato, kad jos laikinojo gyvenimo misija yra baigta — dabar lieka tik ruoštis amžinybei. Gavusi Sekmini dien Šventosios Dvasios dovan , Marija dar geriau suprato savo nusizeminimo vert . Suprato tai ir jos biuliai, ir todėl niekas nesim jos garsinti, aprašindami jos kasdieninio gyvenimo smulkmenas.

O jeigu kas iš Marijos giminių ir artimųjų būtų kęsis rašyti Marijos gyvenimą, ką jis būtų galėjęs didesnio ir gražesnio pasakyti už tai, kas trumpais žodžiais pasakyta Evangelijose? Tik prisiminkime. Ji yra malonios pilnoji ir garbingiausioji iš visų moterų, kurios kada nors žemėje gyvens. Ji stropi savo tautos religinei tradicijai pildytoja. Ji Išganytojo motina, Jėzus jai klusnus, o ji visa tai tyloje svarsto savo širdyje. Savo nužemintu prisiminimu Marija išprašo pirmą kartą Kristaus stebuklą Galiljos Kanoje. Ji pasilieka Nazareto nuošalume Kristui vykdančiam savo misiją . O tada Kristaus kančios kelyje Marija seka Jėzų ir jo mirties valandą ji stovi šalia kryžiaus. Likusi savo gyvenimo dalį praleidžia globoje to, kur mirdamas parinko pats Išganytojas. Marija mato savo Sūnų žengiant dang . Kartu su apaštalais ji gauna Šventąją Dvasią .

Apie Mariją ne daug žodžių Evangelijose, tačiau kokie jie didingi, kiek juose turinio, kiek prasmės! Ar jos kasdieninio gyvenimo smulkmenų pasakojimas pridėtų ką nors prie tos visos didybės? Smulkmenos visa tai tik aptemdyt .

Marijos visa didybė yra iš Kristaus ir per Kristų . Kristus tarsi saulė , Marija — žvaigždė , tos sau-

l s spinduliais apšviesta. Kristaus šviesa yra jo paties dievybės šviesa. Marijos šviesa yra ta Kristaus didybės spindulio šviesa.

Mūsų protams ir širdims pakanka ta trumpa žodži , telpanči Evangelijose apie Mariją . Pakako to ir Kristaus bei Marijos biuliams. Jie jautė , kad Marijos kasdieninio gyvenimo smulkmenos yra tik menkuiai dalykai. Sieloms, trokštančioms Mariją mylėti ir ja pasitikėti, trokštančioms sekti jos dorybomis, pilnai pakanka to, kas apie Mariją pasakyta Evangelijose.

MARIJOS KILM

TRE IOJI DIENA

Apie Marijos gimimo laik ir viet Evangelijos nieko nemini. Tuo nereikia stebtis, nes Evangelijos buvo parašytos priminti žmonėms, kad veik ir ko mokė Kristus ir ko Kristaus vardu mokė apaštalai. Senovėje žmogaus amžiumi tiek nesidomėta, kaip dabar. Marijos laikais buvo daug žmonių, kurie patys savo metus nežinojo.

Jau iš senovės rugsėjo 8-ji diena yra minima kaip Marijos gimimo diena. Dėl Marijos gimimo vietos ilgai pradžioje varžytis net keturios kaimyninės vietos. Ir tuo nėra ko stebtis, jeigu atsiminsime, kad tuoj po Kristaus mirties Palestinoje ištyko visa eilė didelių nelaimių, kurios sunaikino daug visokių paminklų ir dokumentų. Netrukus po Kristaus mirties buvo sunaikinta net Jeruzalės šventykla. Dar mažiau tuo stebsimės, jeigu atsiminsime, kad žmonės ginčijasi dėl vietos daug vylesni vyki. Amerikoje ir Kanadoje ginčijamasi, kur mirė kankiniai misijonieriai, neseniai paskelbti šventaisiais, nors tai vyko dar labai neseniai. Ne visi istorikai yra vienos nuomonės, kur mirė šv. Kazimieras, kur mirė ir palaidotas Vytautas

Didysis ir t.t. D l Marijos gimimo vietos kadaise ginijosi Jeruzal , Nazaretas, Betliejus ir Sefforis. Ginijosi d l Jeruzal s, kadangi buvo manoma, jog Marijos t vas buvo vienas iš Jeruzal s šventyklos kunig , d l Nazareto — kadangi Marija ten gyveno, d l Batliejaus — kadangi Marija ir Juozapas ten jo užsirašyti gyventoj surašymo metu, d l Sefforio—kadangi imperatorius Konstantinas ten buvo pastat s bažny i Marijos prot vi atminimui.

Daugiau žini yra apie Marijos t vus. Seniausias dokumentas, išlik s iki m s laik , kalb s apie Marijos t vus, yra vadinama Jok bo Protoevangelija. Nors tas veikalas n ra apaštalo Jok bo, kaip norima jam priskirti, ta iau jis rašytas antrajame šimtetyje, t. y. netrukus po Marijos mirties. Apie Marij tada buvo daug nepasenusi ir neiškreipt žini , buvo gimini ir kitoki žmoni , kurie tuos dalykus žinojo. Pagal tas žinias, Marijos t vai buvo Joakimas ir Ona. Ona buvusi iš Aarono gimin s, kaip ir šv. Elzbieta. Joakimas buv s vienas iš Jeruzal s šventyklos kunig . Jo eilei at jus, jis tur dav s vykti Jeruzal savo pareigoms šventykloje. Joakimas ir Ona buv turtingi žmon s, tur j net keliose vietose nuosavybi , bei daug gyvuli . Daug aukodav Jeruzal s šventyklai, daug skirdav vargšams, buv pamald s. Ta iau žmoni akyse juodu jaut si pažemintu — gyvenimo ateitis atrod be paguodos, nes, išgyven moteryst je apie 40 met , netur jo vaik . Tik senatvei art jant juodu sulauk k dikio — dukters, kuriai dav Marijos vard .

Pagal daugel Šventojo Rašto ir istorijos moks-

lini aiškinim , asmen genealogijos eil , duodama Šv. Luko (3, 32 - 38), esanti Marijos genealogija. Nors ten pamin tas Juozapas, ta iau Juozapo genealogija esanti šv. Mato Evengelijoje. Nors šv. Lukas mini Hel , o ne Joakim , ta iau n ra nei prieštaravimas nei netikslumas, nes pas žydus Joakimas, Eliacim, Elie, Heli yra tas pat vardas, tik skirtingai tariamas.

Marijos prot vi eil je yra 14 patriark , 14 žyd tautos karali , daug kunigaikš i . Kadangi Ona buvo iš Aarono gimin s, Joakimas buvo pats kunigas, tad aišku, kad j gimin je buvo daug kunig . J šeimoje išsilaik visos žyd tautos tradicijos. Išlik senov s dokumentai paduoda daug žini (kuriose manoma esant ir legend), apie Joakimo ir Onos maldingum , j pasninkus, kitokius apsimarinimus, kaip juodu praktikuodavo tada žinoma keturiasdešimties dien pasnink , kiek kasmet savo gyvuli atiduodav šventyklai ir padalindav vargšams. N ra abejon s, kad tuose pasakojimuose yra daug tiesos. Jeigu nepagail jo atiduoti Dievo nam tarnybai ir religiniam aukl jimui dar labai jaun ir vienintel savo dukrel , tai aišku, kad j pamaldumas, d kingumas, Dievo baim tur jo b ti panaš s pamaldumui, d kingumui ir baimei, d l kuri Abraomas buvo pasiryž s paaukoti savo viengim s n , kad išpildyt Dievo vali . Kad Dievo Apvaizda patik jo Joakimui ir Onai t k - dik , kuriai ateityje buvo skirta b ti Išganytojo motina, tai suprantama, kad juodu buvo malon s Dievo širdžiai ir buvo Dievo išrinktieji; j gyvenimas tur jo b ti tikr švent j gyvenimas.

Ryt šalyse nuo pat krikš ionyb s pradžios, o Va-

karuose kiek v liau, Joakimas ir Ona — Marijos t -
vai buvo prad ti garbinti kaip šventieji. Ta tradicija
išliko ir m s laikams. Kai tik liov si Rytuose krikš-
ioni persekiojimai — ketvirtame šimtetyje buvo
pastatyta ant Joakimo ir Onos kapo bažny ia.

Joakimas ir Ona yra pamoka visiems t vams,
kokiais jie turi b ti, jeigu nori, kad j vaikams Die-
vo Apvaizda parodyt pasitik jimo.

MARIJOS VARDAS

KETVIRTOJI DIENA

Nesunku yra atsakyti, kodėl šiandien tiek daug mergaičių, o kaikur ir vyrų, savo tėvų parinkimu, per Krikštą, ar savo pasirinkimu per Sutvirtinimo sakramentą pasivadina Marijos vardu. Tai daroma iš pagarbos, iš pasitikėjimo ir meilės Marijai.

Kodėl Marija buvo pavadinta tuo vardu? Žydai tarpe Senajame Testamente statymė Marijos vardas nedažnai pasitaikė. Šventajame Raštyje sutinkame skaitydami apie žydus Egipte. Mozė su sesuo Marija, apie 12 metų mergaitė, saugojo savo mažą broliuką, paslėptą Nylo paupiuose, kad egiptiečiai jo nenužudytų. Kai Faraono dukterėtikė surado ir nutarė paimti sau ir ją auginti, mažoji Marija pasislėpė tik dikio prižiūrėtoja. Augindama savo broliuką Faraono namuose, Marija jėmė tik jimo ir savo tautos tradiciją. Anos Marijos, Mozė su ir Aarono sesers, vardas buvo sudėtinis — iš egiptiečių žodžio myr ir ebrajų žodžio jam, kuris reiškia —Dievo mylima. Iš pagarbos Mozė su ir Aarono seseriai Marijai žydai ilgus laikus nedavė to vardo savo vaikams.

Betarpiai prieš Krist ir Kristaus laikais žyd tarpe, o ir aplinkin se tautose, tas vardas buvo jau dažnai sutinkamas. Žydai j tar Myriam, karaliaus Erodo žmona asmoniet vadinosi Mariamm, kiti t vard dar kitaip ištardavo. Jis tur jo ir daug prasmi . Senov s kalb aiškintojai to žodžio skirting prasmi priskaito apie 70. Mums nesvarbu tas prasmes žinoti. Mes žinome, k reiškia mums šiandien tas vardas, kai juo norime k krikštyti ar kai apie t vard kalbame.

K Marijos vardas reiškia šiandien krikš ioniu? Istoriskai jis mums reiškia kilniausi iš vis moter , prad t be gimtosios nuod m s, vis savo gyvenim išlikusi be jokios nuod m s. Marijos vardas mums reiškia Išganytojo motin . M s gyvenime tas vardas turi tiek reikšm s, kad trumpais žodžiais to niekas nepasakys. Nieks neišpasakos, kiek steb tin dalyk vyko žmoni gyvenime, kiek siel išsigelb jo Marijos vardu.

Italai yra pagamin film iš šv. Jono Bosco gyvenimo. Ten vaizdžiai pakartotas vienas Jono Bosco gyvenimo epizodas. Torino miesto kal jime s di vienas uždarytas nusimin s nusikalt lis. Už jo darbus teismas pasmerk j mirti. Jonas Bosco nu jo j aplankyti. Steng si j prakalbinti, kaip nors suraminti, suteikti jam kok dvasin patarnavim . Nelaimingas tiek nusimin s ir pyk s ant vis žmoni , kad Jono Bosco žodžiui neteikia jokio d mesio — nieko jam neatsako. Galutinai nusikalt lis prieina prie dur lan gelio ir piktai klausia kunig , ko jis nori. Jonas Bosco ištiesia savo rank , prašo duoti jam savo rank ir

taip vienas kitam rankas padavus, Jonas Bosco pasi-
si lo sukalb ti kartu vien Sveika Marija. Nelaimin-
gasis abejodamas pradeda ir, vos ištar s kelis žo-
džius, ima gaudžiai verkti. Jonas Bosco apramino ir
dabar abu tariasi, kaip pasiruošti netolimai mirties
valandai.

T vas Edmundas Elter, S. J. sakydavo, kad bai-
si ir pavojing pagund gali patirti tik tas, kuris
užmiršta laiku sukalb ti Sveika Marija. Kiekvienas
krikš ionis, prad j s aiškinti, k Marijos vardas reišk-
kia jo gyvenime, greitai prirašyt didel knyg . Kiek
gal t pripasakoti šeimos motina, k jai reiškia Ma-
rijos vardas sunkiose ir atsakingose jos pareigose, k
reiškia Marijos vardas mokytojai jos darbe, k reišk-
kia tas vardas jaunimui, saugojant sielos tyrum , ren-
kantis pašaukim ir stengiantis pasilikti savo pašau-
kimui ištikimu. O k reiškia Marijos vardas žmogui,
kuriam tenka išgyventi koki nors nelaim , sunkias
ne tik valandas, o gal daug met vargo ir kan ios,
kurias pakelti tik jo paties j g nepakanka. Ne tik
m s laisvame kasdieniniame gyvenime, bet net ka-
l jim nelaim je nepritr ksta šviesos ir šilimos, jau-
kesn s už saul s švies ir šilim , kur su meile yra
minimas Marijos vardas. Žemiškojo gyvenimo per-
tekliuje galima sutikti daug sielos tamsos, daug nu-
siminimo, daug kan ios tik tod l, kad yra žmonė ,
nemokan i ar užmirštan i ištarti su pagarba Ma-
rijos vard .

Iš patyrimo gausyb s mes, katalikai, negalime
trumpais žodžiais pasakyti, k reiškia Marijos var-
das. Jis mums reiškia Išganym . Marija reiškia m -

s Motin , m s Užtarytoj , m s Paguod , m s Patar j , m s Gyn j . Marijos vardas mums reiškia visus tuos vardus, surašytus Marijos litanijoje ir dar šimtus kit , kuri daugybės priraš Marijos garb s skelb jai ir kuri daug nauj gali pasakyti kiekvieno žmogaus širdis, moka io su meile ir pagarba dažnai tarti Marijos vard .

Marijos vardas m s gyvenime turi tiek daug reikšm s, kad jos visos nieks nepasakys. Tas vardas gali b ti dažnai išgyventas ir nepasakytas. Per j mes tikim s laim ti net dang , rasti pa i Marij ir gyventi su ja garb je.

MARIJOS AUKL JIMAS T V NAMUOSE IR ŠVENTOV JE

PENKTOJI DIENA

Marija be nuod m s prad toji, savo protu, valia ir visomis savo sielos ir b do savyb mis nors buvo daug kilnesn už visus nuod m je gimusius žmones, vis tiek ir ji visko nežinojo ir nemok jo, k žmogus gali sužinoti ir išmokti. Ji nežinojo net to, kad ji yra prad ta be gimtosios nuod m s. Nežinojo to n jos t vai; jie laik savo dukrel paprastu k dikiu.

Yra pagrindo manyti, kad Marijos t vai ir kiti žmon s pasteb jo augan ios Marijos šviesum , jos valios palinkim gera, jos charakterio grož , ta iau laik savo pareiga savo k dik aukl ti. B t labai gražu, ta iau ia per ilgą, pasakoti, ko buvo anais laikais mokomi žyd tautos vaikai. Kad tai nors bendrai suprastume, reikia perskaityti Senojo Testamento Švent j Rašt , o ypatingai Patarli , Pamokslininko ir Išminties knygas.

Už mažiausi savo vaik netvarking vieš pasielgim t vai tur davo atsakyti prieš taut ir kunigus. Pirmas dalykas, ko žyd vaikai buvo mokomi,

buvo Dievo statymai Šventose Knygose. Kol vaikai b davu dar per maži skaityti, b davu mokomi mintinai, eilut po eilut s, Šventojo Rašto ir tautos tradicij . Paskui tur davu išmukti skaityti, k buvo mintinai jau išmok . Taigi, žyd vaikams pirmasis skaitymo vadov lis buvo ne kokia nors paprasta knyga, o Šventasis Raštas. Kaip uoliai žyd vaikai buvo mokomi Šventojo Rašto Marijos laikais, liudija t laik žyd istorikas Juozapas Flavijus. Kaip paprasto an laik žyd vaiko pavyzd , Juozapas Flavijus mini save. Jis sako, kad, sulauk s 14-os met , jis jau mok - jo mintinai visas Šventojo Rašto knygas. N ra jokios abejon s, kad Marijos t vai, b dami pamald s žydai, pasižad j paaugint savo k dik atiduoti Jeruzal s šventyklos tarnybai, steng si aukl ti ir mokyti Marij j dar uoliau, negu paprasti žyd t vai.

Apie Marij t v namuose ir v liau bažny ios tarnyboje yra daug labai graži legend . Nors jos ne visos vertos tik ti, ta iau teisinga manyti, kad nekaltoje ir šviesioje Marijos sieloje t v ir v liau šventyklos mokyklos aukl jimas dav gražiausi vaisi . Kaip puikiai Marija išmoko Šventojo Rašto žodžius ir kaip giliai jais buvo persi mus , matysime tai kiek v liau.

Kokio amžiaus buvo Marija atiduota šventyklon, tiksliai pasakyti negalima, ta iau tur jo b ti jau paaugusi nors tiek, kad tikt mokyti ir atlikti šventykloje nors mažus patarnavimus.

Prie Jeruzal s šventyklos buvo moter , kuri gyvenimas buvo labai panašus m s vienuoli gyvenim . Evangelija mini vien toki moter — pra-

naš On , kuri, jauna likusi našle, vis savo gyvenim praleido tarnaudama šventykoje, melddamasi ir pasninkaudama. Prie šventyklos toki moter buvo nemaža — jaun ir senatv s sulaukusi . J darbas — palaikyti aplink šventykl ir šventykoje švar , gaminti ir pataisyti kunig liturginius r bus ir daugeliu kitoki b d patarnauti šventyklai. Skirtomis valandomis jos tur davo bendras maldas, daug meldavosi priva iai, daugiausia skaitydamos ir m stydamos Švent j Rašt . Kaip Evangelija pamini apie našl On ir kaip sako kiti šaltiniai, kalb apie tuos laikus, tos moters praktikuodavo vairius atgailos darbus. J gyvenimas buvo atskirtas nuo visokio dalyvavimo pasaulyje i žmoni reikaluose.

Jeruzal s šventykoje tarnaujan ios moterys žyd buvo laikomos tur daugiau dorybi už kitas moteris ir geriau žin Švent j Rašt . Pamald s žydai ne retai ten atiduodavo aukl tis, mokytis ir šventyklai patarnauti savo dukreles. Toks t v pasielgimas nieku ne pareigodavo pa i mergai i joms užaugus. Sulaukus 13—14 met kiekviena mergait pati pasirinkdavo, ar ji toliau ten pasiliks, ar ne. Ir pasiliekan ios visada tur davo laisv iš ten pasitraukti. Jei gu mergait pasitraukdavo, tai jos t vai ar ji pati sumok davo nedidel nustatyt mokest šventyklos reikalams.

Tokiai šventyklos tarnybai atiduoti savo k dik buvo pasiryž ir Marijos t vai. Patekti t išrinkt j mergai i tarp Marijai nebuvo sunku, nes šventyklai duosn s ir pamald s Marijos t vai buvo gerai žinomi kunigams (manoma, kad ir pats Marijos t vas

buvęs kunigas); buvo ten Marijos giminaitis kunigas Zacharijas — šv. Jono Krikštytojo tėtis. Tačiau, Marija buvo atiduota tarnauti Jeruzalės šventyklai, ten auklėtis ir mokytis.

Pradėti būti gimtosios nuodėmės, išrinktai būti Išganytojo motina Marijai nebuvo tinkamesnės Vietos augti ir ruošti savo aukštam paskyrimui, kaip tarnauti šventyklai, garbinti Dievą ir gilintis jo apreiškimo žodžius. Dievas taip sutvarkė, panaudodamas visas žemiškas aplinkybes, kad Marija, kuri jo planuose turėjo atlikti tokį didelį vaidmenį, galėtų augti tarnaudama Dievui ir jį garbindama ten, kur jis buvo žemėje ypatingu būdu.

MARIJOS ŽEMIŠKIEJI REIKALAI IR JOS MEIL DIEVUI

ŠEŠTOJI DIENA

Marija, augdama ir vis daugiau sigilindama Švent j Rašt , sužinojo ir suprato be galo svarb dalyk . Iš jos gimin s vienai mergaitei teks pareiga, kurios didum ir garbingum per sunku žmogaus protui suprasti — vienai iš jos gimin s teks b ti Mesijo motina.

Iš Šventojo Rašto žodži ir aiškinim Marijos laikais visi žydai buvo nuomon s, kad yra at j s tas laikas, kada tur jo ateiti žad tasis Mesijas. Danieliaus pranašo nurodytas laikas ir buvo tas, kuriuo gyveno Marija.

Jeruzal s šventykloje, kurioje tarnavo ir Marija, kasdien lank si melstis pranašas senelis Simeonas. Jis sak si tur j s apreiškim , kurio metu jam buv pažad ta, kad jis dar prieš mirt pamatys Mesij . Simeonas tos naujienos nesl p , ir Marija buvo tai gird jusi. Užtat visi labai gyvai lauk Mesijo, nors niekas tiksliai nežinojo kaip ir kada jis pasirodys. Visiems buvo domu, kas yra ar kuri bus ta moteris,

apie kuri Dievas buvo kalbįs žaliui — piktajai dvasiai, vedusiai nuodm pirmuosius žmones: “Padarysiu neprietelyst tarp tavs ir tarp moteriškų ir ji sutrins tavo galvą” (Prad. 3, 15). karaliaus Dovydo giminų mergaites visi žinjo su pagarba; visi galvojo, kuri iš jų bus ta garbingiausioji, kuri nugalės piktą dvasią ir jos viešpatavimą, pradėtą žmonėtarpe per nuodmą.

Nra abejonų, kad tokiuose pokalbiuose ne kartą yra dalyvavusi ir Marija ir daug galvojusi apie tada visiems rūpimą naujieną, tačiau jos kuklumas ir nusižeminimas buvo tokie, kad ji turbūt niekad nedrįso pagalvoti, kad ta visų laukiamoji moteris galėtų būti ji. Kartu su visais to laiko žydais ji tik karštai meldėsi, kad Mesijas greičiau ateitų ir jį turėtų laimėti pamatyti. Ji turėjo tik vieną svarbų rūpestį, kur laiką savo asmeniškumui — tarnauti Dievui, neapsisunkinant jokiais žemiškais reikalais. Jos nusižeminimas, laikymas savęs neverta patekti kokius nors didelius Dievo planus, jos meilė Dievui buvo tokie dideli, kad ji pasiryžo padaryti amžinos skaistybės žadą, kurį ir padarė. Anais laikais žydų mergaitė tarpe toks žadas buvo labai retas dalykas. Kiekvienas žydas laiką savo garbei ir pareigai išleisti dukteris už vyrą ir sulaukti ainijos. Likti mergaitei netekėjusiai, moteriai bevaikėi, žydų akyse buvo viena iš didžiųjų nelaimių. Marijos meilė Dievui ir noras jam vienam tarnauti buvo didesni už meilę anai visuotinei savo tautos tradicijai. Marijos nusižeminimas buvo didesnis už viltį tapti Mesijo motina.

Dar jaunuose Marijos metuose mirė jos tėtis. Ji

liko vienturt t v palikimo paveld toja. Žyd statymas reikalavo, kad t v palikimas atitekt tos pačios giminės asmeniui. Toks statymas ir Marij vert ištek ti už savos giminės nario. Padariusi skaistybės žad , Marija nor jo surasti ir vyr , kuris jos žado paisyt . O Marijos laikais toki vyr buvo. Rom n rašytojas Plinius mini, kad prie Mirusios J ros, Engadi oazės gyvenusi tokia nevedusi j vyr bendruomen . Ji niekad nemaž jusi, nes nusitariusi nevesti vyr buvo daugiau; ir kai tik toje bendruomen je vienas narys mirdavo, jo vieton b davo eil kandidat . Toki nevedusi j vyr buvo ir pavieniai gyvenan i . Buvo j ir Marijos gimin je. Vienas iš toki buvo Juozapas iš Nazareto. Jis ir buvo parinktas Marijai vyru. Apie Juozap Evangelijose pasakyta, kad jis buvo teisingas, t. y. švento gyvenimo vyras. Tuo metu Juozapas nebuvo senis, kaip dažnai meninkai paveiksluose vaizduoja. Tapdamas Marijos vyru Juozapas buvo apie 30 met . Marija buvo žymiai jaunesn , bet tikrai virš 12 met , nes tik to amžiaus sulaukusios mergaitės gal jo tek ti.

Marija ne visk suprato, kod l Dievas taip patvark jos keli . Iš meilės Dievui ji padar žad skaistybės je visada tarnauti šventyklai, o štai tenka pasitraukti pasaulin. Marijai tai buvo gal ir labai sunkus sprendimas. Ta iau Dievas žinojo, k jis daro. Atrodo, kad žmogaus protas, kad ir v liau, kai kurias iš t priežas i suprato, kod l Dievas taip patvark Marijos gyvenim . Po apreiškimo daug k suprato ir pati Marija.

Marija, parinkta b ti Išganytojo motina, tur jo b ti ištek jusi, kad žmon s, nežinantieji Dievo paslap i , nepalaikyt Marijos nusid jele.

Anais laikais žmoni genealogija buvo skai iuojama tik pagal t v . Per Juozap , kuris buvo Dovydo gimin s, kaip ir Marija, visiems buvo aišku, kad ir J zus buvo Dovydo gimin s.

Marijai ir J zui reik jo glob jo J zaus k dikyst s metais, kelion je Egipt ir ten gyvenant.

Šalia Marijos teisingasis Juozapas buvo liudininkas J zaus stebuklingojo prasid jimo.

Per J zaus, Marijos, Juozapo Švent j Šeim paliko visiems laikams šventos šeimos pavyzdys.

Marijos keli Dievas kitaip pakreip , negu pati Marija buvo planavusi, ta iau Diev mylin ioms sieloms viskas išeina gera.

DVASINIS MARIJOS PAVEIKSLAS

SEPTINTOJI DIENA

Nuo krikščionybės pradžios iki mūsų laikų beveik nebuvo krikščionio menininko, kuris būtų nebandyęs piešti Marijos paveikslo ar padaryti jos statulos. Kuriame iš tų paveikslų Marija yra panašiausia save, sunku spėti. Pilnai autentiško Marijos paveikslo neturime. Yra paveikslas, priskiriamas šv. Lukui Evangelistui, tačiau ar tie paveikslo tikrai šv. Luko, kiek jie artimi tikrajai Marijos išvaizdai, kas gali žinoti? Atsimenant, kad Marija buvo izraelite, galima apytikriai sivaizduoti jos išvaizdą. O apie tai kalbant, galima dar ir tai prisiminti, kad Marijos turtas visų apylinkų jos laikais ir kelis šimtus metų po Marijos ne tik Palestinoje, bet net romėnų tarpe buvo žinomas, kaip graži žmonėms kraštas. Tačiau apie tai plačiau neverta kalbėti.

Nors ir iš trumpų posakių Evangelijose apie Mariją, yra sunku susikurti Marijos dvasinį paveikslą. Bažnyčios rašytojai jau seniai stengiasi duoti tokį Marijos paveikslą. Gal seniausi iki mūsų laikų užsilikę veikalai apie Marijos dvasinį paveikslą yra Epifanijaus Kiprieio ir šv. Ambrozijaus, Milano arkivysku-

ko, abu 4 šimtm. Veikale apie mergyst šv. Ambrozijus tiek daug ir taip vaizdžiai kalba apie Marijos dorę, kad t vas P. Gabriele savo veikale apie Marij Ambrozijaus veikal taip vertina: “Kaip ramiam ežero vandenyje atsispindi dangaus mėlynis ir aplinkos žaluma, taip tos knygos lapuose atsispindi gyvas Švenčiausios Marijos paveikslas”.

Iš Marijos pasikalbėjimo su angelu apreiškimo metu ir iš jos Magnificat matosi, kaip Marija buvo siskaitė iusi Šventoji Raštai. Angelo pranešimas, kad atėjo jo laikas ateiti Išganytojui, Marijos nenustebino, — ji tai jau buvo supratusi iš Šventojo Rašto.

Marijos nusizeminimo didum parodo jos skaistybės žadas. Nors ji žinojo, kad maždaug jos laikais turi gyventi ta moteris, kuri sutrins žalio galvą, tačiau ji niekad nedarė so pagalvoti, kad ji pati galint būt ta moteris. Ji savo akyse buvo per menka, kad galėtų svajoti kuo nors dalyvauti laukiamojo Mesiško darbe.

Marija buvo Dievui pažadėjusi išlaikyti skaistybą. Jos sielai buvo šventi ne tik tie dalykai, kurie buvo Dievo sakymai, bet ir tie, kuriuos ji pati buvo Dievui pažadėjusi. Apreiškimo metu ji angelo klausė tik vieno dalyko: “Kaip tai vyks, kadangi aš nepažįstu vyro?”

Angelui atsakius, kad viskas vyks Šventosios Dvasios ir Aukščiausiojo galia, Marija nieko daugiau nesiteiravo, o tik atsakė: “Štai aš Viešpaties tarnaitė...” Ji laikė save per menka žinoti visus Dievo kelius ir jo išmintį. Jai užteko būt Dievo sprendimo rankiu ir žinoti, kad ji Dievo neužgaus. Jos sielai tu-

r jo b ti labai ramu išgirdus, kad gal s pasilikti ištimi savo skaistyb s žadui. O visa kita ji paliko tvarkyti pa iam Dievui.

Savo pokalbio su angelu Marija nepapasakojo Juozapui net ir tada, kai mat Juozap besikankinant ir nieko nesuprantant , kas su ja vyko. Marija pasitik jo Dievu, kad Dievas pasak s jai, kas j lie ia, pasakys ir kitiems, kas juos lies. Jai tik r p jo dar tai, k iš angelo ji gird jo apie savo giminait Elzbieta . Ji skub jo Elzbieta pasveikinti, pasidalinti jos džiaugsmu ir jai pad ti. Savo naujienos Marija gal b t nepasakiusi n Elzbietai, jeigu Elzbieta neb t parodysi, kad tai jau žino. Tik išgirdusi Elzbieta nepaprast sveikinim ir supratusi, kad Elzbieta jos paslapt žino, savo jausmus Marija išreišk gražiuoju Magnificat himnu.

Lengva sivaizduoti, kad Marija ne tik su Elzbieta, o su visais žmon mis buvo gailestinga, rami, sant ri, nem gstanti kalb ti nereikaling dalyk , nesigirianti net suteikta jai ypatinga Dievo malone, kokios niekad nepatirs jokia kita moteris.

V liau matysime, kad statymas šven i metu eiti Jeruzal n Marijos nesaist . O ta iau iš Evangelij matome, kad Marija ir Juozapas buvo uol s Jeruzal s lankytojai šven i metu. Lengva suprasti, kad ir savo kasdieninio gyvenimo tyloje bei savo namuose Marija buvo pamaldi.

Marija niekam nepriekaištavo, kad sunkioje valandoje, gimstant Išganytojui, jai teko prisiglausti tik gyvuliams skirtoje kaln oloje, kad teko nakties metu išb gti iš savo namelio nuo žmogžudžio kara-

liaus svetim ir tolim šal . Ji buvo Viešpaties tarnait ; Viešpats buvo su ja; ji nesigin ijo nei su žmonimis nei su Dievu, kod l yra taip, o ne kitaip. Jos glob jas ir nam . galva jai pasak , kad angelas liep iš nam b gti; v liau liep atgal gr žti, ir Marija jo klaus .

Marija, r pestingoji vaikelio J zaus motina, nenurimo, kol nesurado nuo jos atsilikusio dvylikos met J zaus. Toks buvo jos r pestingumas augan iu J zumi. O kai J zus užaug s iš jo vykdyti savo misij , Marija nesimaiš jo darbe; ji pasilieka savo namelio tyloje, niekam nepriekaištaudama nei už vienatv nei už neturt . Per vis J zaus vieš gyvenim Evangelija pamini tik vien Marijos prašym J zui — pagalbos jaunavedžiams Galil jos Kanoje. Tik J zaus gyvenimo sunkiausiose valandose — Kryžiaus Kelyje Marijos širdis atved j prie J zaus. Ji sek J z vis kan ios keli , mirties valand stov jo šalia kryžiaus, savo rankas pri m J zaus mirus k n ir pati j palaidojo.

Toks yra bendras Marijos dvasinis paveikslas, o atskirus bruožus ar iau pamatysime v liau.

APREIŠKIMAS IR IŠGANYTOJO SIK NIJIMAS

AŠTUNTOJI DIENA

Marijai jau gyvenant kartu su Juozapu Nazarete vyko t kstan ius met lauktas ir maldautas dalykas — at jo Išganytojas. Tas nepaprastas vykis aprašytas šv. Luko trumpai, bet labai sp dingai.

Nors tai vyko seniai, ta iau ir šiandien iš t trump žodži išskaitome svarbi ir graži ties . Išganytojas apreiškimui ir at jimui pasirinko ne Rom , kuri tada buvo žmoni galyb s centras, ne At nus, kur anais laikais buvo išmin i centras, ir ne Jeruzal , kur buvo Žyd tautos sostin ir tikrojo Dievo šventykla su Sandaros Skrynia, aukomis ir t.t. Dievas parinko Nazaret — maž ir mažos reikšm s miestel , apie 140 kilometr (apie 90 myli) nuo Jeruzal s. Dievui buvo svarbu ne žmoni rank k riniai ar j nuomon s apie vietas, o kur buvo ta išrinktoji nekalta siela, kuri tur jo tapti jo tarpininke ir bendradarbe tarpe žmoni ir Dievo teisingumo bei gerumo.

T svarb dalyk — Išganytojo sik nijim Marijai pasak ne kuris nors iš Šven iausios Trejyb s

asmen , o si stas angelas. Dievas turb t nor jo tuo parodyti, koks yra didelis skirtumas tarp Dievo ir žmogaus. Net tobuliausias iš žmoni — Marija prieš Išganytojui sik nijant buvo reikalinga tarpininko tarp Dievo ir jos. Tai yra sp jimas ir mums, kaip mes turime vertinti tarpininkus tarp Dievo ir m s : angelus, šven iausi Marij , šventuosius.

Žodžiai, kuriais angelas pasveikino Marij , žydams nebuvo svetimi. “Ramyb su tavimi” (kuriuos vert jai pakeit vienu žodžiu — sveika), buvo prastas žyd pasisveikinimas.

Žodžiai “Malon s pilnoji” buvo pavartoti vietoje Marijos vardo, nes jos vardas tai reišk .

Žodžiai “Viešpas su tavimi” kelis kartus sutinkami Senojo statymo Šventajame Rašte. Ji pavartoti tik tokiais atvejais, kada kalbama apie žyd tautos ar atskir asmen ypatingus santykius su Dievu. Iš t jai taikom žodži Marija suprato, kad angelas turi jai pasakyti kažk labai nepaprasto.

“Tu esi pagirta tarp moter ”. Panašiais žodžiais žydai aukštino Judit , išgelb jusi taut iš nelaim s.

Tuos visus angelo žodžius išgirdusi, Marija nusigando ir man , sau, k reiškia toks pasveikinimas. Angelas jai tar : “Nebijok, Marija, nes tu radai malon pas Diev . Štai prad si s ioje ir pagimdysi s - n ir pramins i j vardu J zus. Jis bus didis ir bus vadinamas Aukš iausiojo S numi”.

Iš angelo žodži Marija suprato, kieno motina jai skirta b ti. Jos nusizeminimas jai nebuvo niekad leid s pagalvoti, kad ji gal t b ti kokia nors Išganytojo gyvenimo ir veiklos dalininke. Jeigu Marija b t

kada nors svajojusi b ti Mesijo motina, ji neb t pa-dariusi skaisty b s žado. Nelauktas angelo pasirody-mas ir nepaprastas jo pranešimas nusižeminusi Ma-rij tur jo labai sujaudinti. Gal jinai dabar ir atsimi-n daug kart jos skaitytus pranašo Izaijo žodžius: "Pana prad s ir pagimdys s n , kurs vadinsis Em-manuel" (Is. 7, 14). Marija suprato, kad jai tenka b ti motina to, kurio jos laikais visi lauk , kur dar tur jo pamatyti pranašas senelis Simeonas. Ta iau Marijai nebuvo aišku, kaip tai gal s vykti, nes ji Die-vui pasižad jusi b ti skaisti. Ji išdr so angelui tai priminti ir paklausti. Angelas jai paaiškino: "Šven-toji Dvasia nužengs ant tav s ir Aukš iausiojo galy-b apdengs Tave..., tod l ir Šventasis, kurs gims iš tav s, vadinsis Dievo S numi". Apie Dievo planus ir jo vali Marija daugiau nieko neklausin jo, o pilna nuolankumo Dievo valiai ir jo išmin iai ji atsak : "Štai, aš Viešpaties tarnait , teb nie man, kaip tu pasakei".

Iš pranašo Malachijo (3, 1), gyvenusio prieš Ma-rij keturiais šimtais met , Marija žinojo, kad prieš Išganytoj turi dar ateiti jo kelio paruoš jas. Ange-las nepaliko Marijai r pintis, kas ir kur jis yra. Prieš išnykdamas angelas jai pasak , kad jos giminait Elz-bieta yra prad jusi s n . Galima tik ti, kad Marija žinojo, jog jos giminaitis Zakarijas tur jo reg jim ir kad po to reg jimo jis liko nebyliu. Iš t vis aplin-kybi ir angelo priminimo apie Elzbiet Marija gal jo suprasti, kad Elzbietos s nus bus Malachijo skelbtas Mesijui kelio ruoš jas.

Taip per labai paprastus ir iki tol mažai kam ži-

nomus asmenis — Marij , Zakarij , Elzbiet Dievas paruoš didžiausi vis laik žmonijos istorijoje vyk , — Dievo - Išganytojo at jim žmoni tarp ; taip buvo paruoštas žmonijos išganymas. Tuos asmenis Dievas pasirinko tarpininkais ne dėl kitos priežasties, o tik dėl j siel tyrumo, j paprastumo, j ištikimybės Dievui.

MARIJOS APSILANKYMAS PAS ŠV. ELZBIET

DEVINTOJI DIENA

Marijos kelion pas šv. Elzbiet ir j susitikim nors trumpais, bet labai gyvais žodžiais aprašo šv. Lukas (1, 39-45).

Ne iš žmoni kalb , o iš angelo išgirdusi apie Elzbiet ir jos s n , Marija pasiryžo tuoj vykti pas savo giminait j aplankyti, pasveikinti, pasidalinti su ja jos džiaugsmu. Be abejo, Marija neišvyko t pat dien , angelui apsilankius. Kur laik Marija viena sau gyveno angelo apreiškimo sp džiu ir savo sielos džiaugsmu. Ji visk prisimin ir persvarst , k buvo skai iusi apie Išganytoj Šventajame Rašte, k gir-d jo iš mokytoj Jeruzal s šventykloje ir k dabar buvo jai pasak s angelas. Visa, kas vyko aplink j , visi kasdieniniai r pes iai pirmosiomis po apreiški-mo dienomis Marijai, turb t, atrod dar mažesn s vert s, negu paprastai. Jos protas ir širdis buvo pilni tos minties ir jausmo, kad ateina žmonijos išsiilgtas Išganytojas ir kad jai skirta b ti jo motina.

Ta iau iš Evangelijos žodži matyti, kad po pir-

m j sp dži Marija netrukus reng si vykti pas šv. Elzbiet . Kelio p s iai buvo keturios ar penkios dienos. Kelionei reik jo ne tik pasiruošti, bet ir tinkam draugyst susirasti, nes paprastai niekad, o ypačingai kur nors toliau, žyd moterys po vien nekeliaudavo. Iš vis davini atrodo, kad Marijos kelion vyko art jant Velyk švent ms. Tuo laiku daug žmoni keliavo Jeruzal . Iki Jeruzal s gal keliavo kartu ir pats Juozapas, o gal gal jo nesunkiai surasti keliaujan i gimini bei kaimyn .

Šv. Lukas sako, kad Marija skubiai iš jo. Toki dideli naujien pilna širdimi Marija tikrai skub jo, kad grei iau pasiekt ir pasveikint laiming giminit Elzbiet , jai pasakyt , k angelas apie j pasak , o taip pat iš jos pa ios išgirsti k nors daugiau apie visus tuos nepaprastus vykius.

Šv. Lukas nepasako, kur tada Zakarijas ir Elzbieta gyveno. Tiktai pasakyta, kad po apreiškimo Zakarijui Elzbieta penkis m nesius sl p si; gi apie Marijos kelion pasakyta, kad Marija skub jo Jud jos kalnus. Anais laikais Jud jos kalnuose buvo keli nedideli miesteliai, netoli vienas kito. Pirm j amži krikš ioni tradicija sako, kad Marija Elzbiet aplank nuošaliuose namuose prie Ain - Karim miesto. Toj vietoj v liau buvo pastatyta Aplankymo vardo bažny ia. Nuo Jeruzal s pietus iki Ain-Karim Marijai teko keliauti su kokia nors palydove per derling Esdrelo no lygum , per gražius Jud jos kalnus, per gražiausi vaizd ir rami bei religing gyventoj šal .

Marijos ir Elzbietos susitikimas tur jo b ti labai jautrus. Abi jodvi tur jo kiekviena savo didel links- m paslapt . Elzbieta tur jo labai nustebti, kai išgir- do, kad apie jos motinyst Marija sužinojo iš angelo apreiškimo. O Marija džiaug si apsilankiusi pas Elz- biet , kuriai Dievas buvo suteik s didel džiaugsm , pas Zakarij , kuris mat angel , ir pas judviej k - dik , 'kuris bus Išganytojui kelio ruoš jas.

Vos tik Marijai prabilus, Elzbieta ir jos k dikis pajuto ypating Šventosios Dvasios veikim . Elzbie- ta, pilna džiaugsmo, sušuko: “Pagirta tu tarp moter ir pagirtas tavo s iaus vaisius. Ir iš kur man tai, kad mano Viešpaties motina ateina pas mane... Palai- minta tu, kuri tik jai, nes tai kas Viešpaties tau pa- sakyta, vyks”.

Tai buvo dviej nepaprasta laim laiming gi- minai i susitikimas, džiaugsmas, kurio nieks kitas iš žmoni neišgyvens, nes niekas iš žmoni , kad ir ilgiausiai nesima iusi , kad ir daug išgyvenusi , ne- tur s vienas kitam pasakyti toki dalyk , k tur jo pasakyt viena antrai Marija ir Elzbieta. Savo jaus- mus, susikaupusius tomis dienomis sieloje, Marija iš- reišk žodžiais, kuriuos kartojame “Magnificat” him- ne. To n nejudama Marija pasak himn , kurio iki šiol nei turinys nei forma negali prilygti n gražiau- siems pasaulio poet k riniams. Apie Marijos “Mag- nificat” iki m s laik yra parašyta daug graži vei- kal , ta iau jie visi nepasako visko, kas telpa “Mag- nificat”. Dar ir ateities rašytojai “Magnificat” him- ne ras sau naujo kv pimo.

“Magnificat” parodo, kaip gerai Marija suprato jai pasakytus angelo žodžius ir kaip jautriai juos išgyveno. Tas Marijos himnas pasako apie Mariją dar vien dalyk . Kiekviena “Magnificat” eilut yra pakartojimas kurios nors Šventojo Rašto vietos. Tai parodo, kaip Marija brangino Švent j Rašt , kaip nuolatos j skait , kaip buvo sigilinusi jo žodži prasm , kad savo didžiausio džiaugsmo valand savo sielos jausmus ji savaiame išreišk Šventojo Rašto žodžiais. Iš Marijos jausm ir Šventojo Rašto žodži yra gim s gražiausias iš vis himn — Magnificat.

MARIJOS — IŠGANYTOJO MOTINOS PIRMOJI KAN IA

DEŠIMTOJI DIENA

Tuoj po apreiškimo ir Išganytojo sik nijimo Šven iausiajai Marijai ir Juozapui teko išgyventi nepaprast šeimoms dram , kuri abiem atneš daug pasl pto skausmo ir išband abiej pasitik jim Dievu, meil vieno kitam, o visiems žmon ms paliko gražiausi ir praktišk pamokym .

Kas vaizduot si, kad, angelui pranykus, Marija tuoj b go šaukti Juozap ir jam pasipasakoti, kas vyko, kad tuoj b go Jeruzal pasipasakoti kunigams ir paž stamiems, kad apie vyk pasakojo kiekvienai sutiktai giminaitei ar kaimynei, tie klaidingai supras t Marij .

Angelo apsireiškim , jai apreiškim ir suteikt malon , kokia niekad nebuvo ir nebus suteikta jokiai kitai moteriai, Marija saugojo tik savyje, kaip Dievo jai patik t paslapt . Marija tik jo viskam, k buvo jai sak s angelas, ta iau jos protui ir širdžiai tas vykis atrod toks didelis ir svarbus, kad ji paliko pa iam Dievui spr sti, kas ir kaip tur s j sužinoti. Taip elgtis

jai liep jos begalinis pasitik jimas Dievu ir savo žmogiškos menkyst s jausmas.

Apie Diev ir save panašiai manan ius randame ir kitus Dievo pasirinktus asmenis. Šv. Marija Margarette Alaquoque savo vizij nepasakojo nei savo vyresniosioms nei nuod mklausiui, kol pats J zus jai to ne sak . Šv. Bemadette Soubirou — Lourdo Šven iausios Marijos reg toja — savo vizij taip pat nesak nei savo t vams nei klebonui, kol pati Šven iausioji Marija pakartotinai jai ne sak tai pasakyti savo ganytojui.

Pirmasis asmuo, kuriam Marija pasak savo didži j paslapt , buvo jos giminait Elzbieta. Jai Marija pasipasakojo, kai pamat , kad Elzbieta iš apreiškimo ar iš Šventosios Dvasios kv pimo visk žinojo.

Buvusi tris m nesius pas Elzbiet , Marija gr žo atgal Nazaret , savo namelius pas Juozap . Be abejo, jai labai r p jo, kok ras Juozap . Ar Dievas bus pasak s paslapt ir jam, kaip pasak Elzbietai, ar teks laukti. Pati Marija nesiryžo k nors Juozapui sakyti. Nesiryžo nepasitik dama savimi, kad ji paj gs visk taip pasakyti, kad Juozapas tik t ; ji pasitik jo Dievu, kad jis pats tai padarys taip ir tada, kada jis nuspr s.

Sugr žusi Nazaret , Marija tuoj suprato, kad Juozapas nebuvo gav s jokio apreiškimo. Juozapas, pamat s Marij esant motina, nusigando, susir - pino ir labai nusimin . Juodu abu buvo susitar ir Dievui pažad j skaistyb , vienas kitu pasitik jo, vienas kit gerb bei myl jo. Juozapas negal jo manyti, kad Marija b t jam neištikima. Jis nežinojo,

k manyti. Apie tai Marijai Juozapas nesak n vie-
no žodžio. Kur laik Juozapas lauk , pats sau svars-
t , kaip jam pasielgti; jis lauk , kad paslaptis kaip
nors paaišk s.

Matydama, kad Juozapas nieko nežino, kad jis
nusimin , Marija taip pat nusigando ir susir pino.
Nusigando ne d l sav s, o d l Juozapo. Jos ištikima-
sis gyvenimo draugas ir glob jas nieko jai nesako,
nieko neklausia, o ken ia vienas sau, o gal j net ta-
ria. Dabar abu kent jo dvasioje. Abu mat vienas ki-
to pasl pt kan i . Kiekviena diena išaušdavo vis
ni resn ; sielos kartelis dar si vis didesnis. Nesulauk-
damas jokio aiškumo ir nesuprasdamas vykio, Juo-
zapas nutar Marij apleisti. Kad Marijos niekas nek-
kaltint , jis nutar iškeliauti kur nors toli, niekam
nesisak s. Nutar iškeliauti, kur jo niekas nepažint ,
kur nei Marija nei kiti nesurast . O savo gerbt ir
myl t moter jis paliks vien vargui ir nežinia. Be
abejo, tai buvo didžiausia kan ia, kokia gali ištikti
vienos šeimos asmenis. Ji buvo dar didesn teisinga-
jam Juozapui. Savo žygiui Juozapas ruoš si slaptai,
kad Marija nieko nesuprast , kad jo nekliudyt , kad
iškeliaujan io nesekt . Paskutin nakt , kur tur jo b ti
jo slapto žygio naktis, didžiausiame skausme ir gal
ašarose Juozapui šiek tiek užmigus, “štai, Viešpaties
angelas pasirod jam sapne ir tar : Dovydo s nau Juo-
zapai, nebijok priimti savo žmonos Marijos, nes kas
joje gim , yra iš Švetosios Dvasios; ji pagimdys s -
n , o tu pramins j vardu J zus, nes jis išgelb s tau-
t iš j nuod mi ” (Mato 1,20 - 21).

Juozapas atsik l ; buvo visas susijaudin s. Da-

bar jis dr so atvirai paklausti Marijos apie vyk , papasakodamas jai apie savo vizij . Marija, manydama, kad Dievas patik jo ir Juozapui jos paslapt , visk papasakojo, k Dievas buvo padar s j namelyje. Mes niekad nepaj gsime atjausti to džiaugsmo, kuris pripild Marijos ir Juozapo širdis ir vis j namel . Viskas buvo abiem aišku. Gr žo ramyb , buvo šviesu ir linksma, nes j namelyje vyko stebuklas, kuris niekad nebus pakartotas. J namelyje gims Išganytojas, kuriam Juozapas duos vard , angelo jam pasakyt . Jis bus Išganytojo ir jo motinos glob ju.

Taip Dievas užbaigia, k jis pats pradeda. Taip jis elgiasi su žmon mis, kurie juo pasitiki ir jo klauso.

DIEVAS ŽINO KELIUS

VIENUOLIKTOJI DIENA

Visa eil nepaprast vyki, — kaip, pvz., Marijai angelo apsireiškimas, jos kelion ir dienos pas šv. Elzbiet, ten gird ti žodžiai apie apsireiškim Zakarijui, Juozapo reg jimas sapne, — visa tai buvo tokie dalykai, kuri žmogus negali greit pamiršti. Visi jie tiesioginiai liet Marij. Užtat Marija kasdien vis daugiau apie juos m st ir jais gyveno. Tokiose nuotaikose dienos ir naktys atrodo tik trumpomis valandomis. Marijai sugr žus iš Elzbietos, pus met jai prab go ,kaip viena diena. At jo laikas, kada tur jo gimti tas k dikis, apie kur daug kart Dievas kalb jo per pranašus, per angel Marijai ir Juozapui, per Šventosios Dvasios apšvietim pranašui Simeonui ir Elzbietai; tur jo gimti tas, kuris žmonij išlaisvins iš nuod m s vergijos.

Pranašas Mik jas tvirtino (5, 2), kad Išganytojas turi ateiti iš Betliejaus. Marija ir Juozapas gyveno Nazarete, maždaug 150 kilometr (apie 95 mylias) atstu nuo Betliejaus. Neatrod, kad Marija ir Juozapui daug r p jo, kaip atsitiks, kad Išganytojas ateit iš Betliejaus. Jeigu tai b t jiems r p j, tai jie anks-

iau b t ten persik l . Jie taip nepadar , palikdami pa iam Išganytojui tuos dalykus sutvarkyti.

Ta iau taip atsitiko, kada viskas savaimė tur jo vykti, k prieš šimtus met Dievas buvo kalb j s per pranaš . Išganytojas tikrai gim Betliejuje. Kaip tik t laik , kada tur jo gimti J zus, Romos imperatorius Augustas paskyr gyventoj surašymui. Visi, kuriuos liet mokes i pareiga, tur jo asmeniškai atvykti užsirašyti savo gimin s kilm s vietoje. Marija ir Juozapas tur jo užsirašyti savo prot vio Dovydo kilm s vietoje — Betliejuje. Ir taip, iš anksto nežinant, Marijai ir Juozapui teko keliauti Betliej tomis dienomis, kada tur jo gimti J zus. Per žmones, apie tai visai nieko nežinan ius — per Romos imperatoriaus sakym — Dievas visk taip sutvark , kad viskas vykt , kaip buvo prieš šimtus met pasakyta.

Anais laikais Betliejus buvo nedidelis miestas. Užsirašymo dienomis ten susirinko t kstan iai žmon i — visa karaliaus Dovydo gimin . Šv. Lukas sako (2, 7), kad Marijai ir Juozapui nebuvo vietos užiegoje. Taip atsitiko ne iš žmoni širdies kietumo. Koki nors viešbu i , kaip mes esame prat vaizduotis, Betliejuje visai nebuvo. Evangelijoje minimi užieigos namai — tai kiemas, aptvertas akmen ar medine tvora, kad ten suleisti nak iai kelion s gyvuliai neiškrikt . Patys keleiviai dažniausiai nakvodavo ant žem s, gyvuli tarpe. Kiemo kampe b davo vienas didelis ar kartais keli mažesni kambariai, kur sueidavo keleiviai, kiek j gal jo tilpti, blogesnio oro metu. Marijai ir Juozapui tokia vieta buvo visai netinkama. Priva i šeim namuose atliekamas kambarys

buvo davę tik turtingesnei šeimose. Paprast žmonė gyvenimas buvo daug paprastesnis, negu mes esame pratinęti. Betliejus buvo neturtingi žmonė miestais; o jeigu ir buvo kokias turtingesnei šeimas, tai neturtingi keleiviai — Marija ir Juozapas patys nedrįso joms prašyti sau prieglaudos. Juodu iš jos už miesto tik damiesi surasti kiek nuošalesnė, dar keleivi nepripildyt namelė. Beeidami rado laisvė gyvuli stovyklos vietas. Piemens buvo nusiginė savo gyvulius kažkur kitas vietas. Juodu pasirinko savo nakvynėi nors ir prastė, bet tušias ir nuošalias vietas. Ir ia gimė Išganytojas. Suvystyt vystyklais, kuriuos Marija buvo pasiėmusi iš namė, paguldė kėdikė džiuse.

Išganytojas atjos žmonijai. Reikė jos, kad žmonė apie tai žinotė. Jis gimė, kur nebuvo jokio žmogaus, o tik Marija ir Juozapas. Ta iau Dievas visada suranda jam reikalingus kelius. Betliejaus piemens su savo gyvuliais buvo netoli tos vietos, kur gimė Jėzus. Ir štai nakties metu „Viešpaties angelas atsistoja prie jos ir Dievo skaistumas apšviečia juos. Jie labai nusigando; bet angelas jiems tarė: Nebijokite! Nes štai aš skelbiu jums didelė džiaugsmė, kurs bus visai tautai, kad šiandien jums gimė Dovydo mieste Išganytojas, kurs yra Kristus Viešpats... Rasite kėdikė suvystyt vystyklais ir paguldytė prakarte... Jie atjos skubėdami ir rado Marijė, Juozapė ir kėdikė paguldytė prakarte. Pamatėgi, jie skelbė tai, kas jiems buvo pasakyta apie kėdikė“ (Luk. 2, 9-17). Piemenims surasti gimė ganytojė nebuvo sunku, nes jie žinojo, kur yra jė gyvulidžios. Suradė, jie pirmiausiai apie savo regėjimė pa-

pasakojo Marijai ir Juozapui. Iš piemenų lėpė gandas sklido minioje, susirinkusioje iš visų šalių Betliej, o tie susirinkusieji išsinešė gandas kiekvienas savo šalį.

Taip Dievas sutvarkė, kad vyktų pranašų žodžiai — naujienų pirmieji išgirdo Dovydo namai, o per juos ir visa žydų tauta. Savo planams gyvendinti Dievui nereikalingi nei žmonės išmintis, nei turtai nei galia — jam tinka paprasčiausia aplinkybė ir mažiausios sielos.

ANTRAS ŠVENTOSIOS ŠEIMOS SKAUSMAS

DVYLIKTOJI DIENA

Pra jus keturiasdešimt dien po J zaus gimimo, Marija ir Juozapas kartu su k dikiu atsilank Jeruzal s šventykloje, kaip statymas reikalavo. Tuo laiku juos aplank Ryt Išmin iai. O toliau jie buvo prad j savo kasdienin gyvenim . Bet štai vien nakt , vos tik mi- gus, pasirodo Juozapui angelas ir sako: „Kelkis, imk vaikel ir jo motin ir b k Egipt ir b k tenai, kol tau pasakysiu; nes Erodas jieško vaikelio nužudyti“. Juozapas greitai k l si, pasi m vaikel ir jo motin ir t pa i nakt skub dami b go iš Betliejaus apylinki (Plg. Mat. 2, 13...).

Kad suprastume, kaip Marija ir Juozapas susijau- dino ir susir pino tokiu angelo pranešimu, kaip jie sku- b jo pab gti, atsiminkime, nuo ko jie b go ir koki kelion tur jo atlikti.

Kas buvo karalius Erodas? Jis buvo kil s iš nera- mios Idumie i gimin s. Pats buvo pusiau stabmeldys, pusiau žydas. Visokiais pataikavimais Izraelio paver- g jams rom nams jis prisigerino imperatoriui Antoni-

jui Oktavijanui ir tas Erod paskyr Žyd karaliumi. Po paskyrimo buvo vykdytas pirmas viešas Erodo aktas — Kapitolijaus kalvoje, Romoje, paaukota auka stabui Jupiteriui. O sugrįžęs Jeruzalėn lankė ir šventyklą, kad prisigerint žydams. Visa žydų tauta jone kentė. Erodas buvo su ištvirtais, bailus, baisiai pavydus ir žiaurus žmogus. Turėjo kelias žmonas, iš kurių mylimiausia laikė Mariamm Asmonietė. Nuolat kentė su baimė, kad kas nors nepaveržtų iš jo valdžios. Dėl tų patarimų jis išžudė daug nekaltų žmonių: nužudė savo mylimiausiąją žmoną Mariamm, jos motiną Aleksandrę, du savo sūnus (Aleksandrą ir Aristobulą) ir 300 karininkų. Kai susirgęs pajuto, kad nepasveiks, prieš mirtį nužudė savo pirmagimį sūnų Antipaterį, kurį pats buvo paskyręs savo sosto pildiniu; nužudė tik todėl, kad netektų jam sostas. Ligos užkluptas Jericho mieste, sušaukė į visus žymiausius žydų tautos vyrus; susirinkusius liepė uždaryti kalėjimą, ir, jeigu jis mirtų, jam mirštant, juos visus nužudyti. Kadangi jis jautė, kad iš jo mirties visi džiaugsis, tai norėjo, kad visa tauta verktų nors savo rinktinė vyrų.

Tokį Erodas žinojo visa žydų tauta, ir visi jo bijojo. Ir štai angelas nakties metu prikelia Juozapą ir liepia jam skubiai bėgti, nes tas žmogžudys Erodas jį ieško vaikelio nužudyti. Tik išbėgęs iš Betliejaus apylinkių, kur nors Hebrono ar Bersabės mieste, ir pamatė, kad ten gyventojai visi ramūs, niekas apie žudynes nekalba, Juozapas ir Marija sustojo pailsėti ir pasiruošti tolesnei kelionei. O pasiruošti reikėjo, nes keliauti reikės beveik dvi pilnas savaites per „smaliąją“. Reikėjo pasiimti ne tik maisto, bet ir vandens, kad neužtrokšt ir badu

nenumirt . Visame kelyje per „sm lioj r “ nebuvo nei vandens, nei augal , nei gyventoj . Istorikas Plutarkas pasakoja, kad vien kart , apie 50 met prieš J zaus gimim , rom n kareivi vadui Gabinijui teko per t „sm lioj r “ pervesti savo kareivius kar prieš egiptie ius. Kareiviai labiau bijoj kelion s per tuos sm liotyrytus, negu paties karo. Toje kelion je per dien saul s kaitintai šventajai šeimai teko nakvoti ant gryno sm - lio, po visai atviru dangumi, nes nuo Bersab s iki Egipto sienos nebuvo nei medži nei kitoki augal .

Taip nuo žmogžudžio valdovo tur jo b gti šventoji šeima, J zui dar esant bej giu k dikiu. Tur jo pab gti visk palik , nepasiruoš , net kaimynams ar gimin ms nepasak , kur jie iškeliauja.

Po dviej savai i nepaprastai sunkios kelion s visi trys, išvarginti saul s kaitros, troškulio, menko maisto, poilsio stokos, pasiek šal , kur j prot viai kent vergij , iš kur Dievas per Moz buvo išved s žyd taut , kurioje dar pasilik žydai ir tada buvo niekinami. Šventoji šeima negal jo ia sulaukti svetingumo ir pagalbos. Apytikriai, jie ia netur jo nei gimini nei paž stam . Jie patys tur jo gelb tis, kaip išman .

Padavimas sako, kad Egipte šventoji šeima sustojo Mataricho miestelyje, netoli senov s Heliopolio. Ten gyveno nedidel žyd kolonija, kuri tur jo savo maldos namus. Ir dabar ten yra vieta, kuri rodoma keleiviams, kaip šventosios šeimos gyventa vieta. Be abejo, Egipte niekas nesuprato, ko tai paprastai vargš šeimai reik jo b gti iš savo krašto. Dienos Egipte šventajai šeimai buvo vargingos ir ilgos belaukiant, kada Dievo angelas leis v l gr žti atgal savo šal .

Išžud s k dikius Betliejaus apylink se, Erodas il-
gai negyveno. Jam mirus, nakt v l apsireišk Juozapui
angelas, liep imti k dik su jo motina ir gr žti savo
šal . Ir v l per t pa i „sm lio j r “ šventoji šeima
išvyko savo namelius, apleistus prieš kelis metus.

ŠVENTOJI ŠEIMA JERUZAL JE ŠVENT JE

TRYLIKTOJI DIENA

Senajame statyme žyd tauta tur jo tris didži -
sias šventes: Velyk , Sekmini ir Palapini . statymas
reikalavo, kad t šven i metu kai kurie žydai aplan-
kyt Jeruzal s šventykl . Vyrai ir vaikai, baig 13 me-
t , gyven nuo Jeruzal s ne toliau, kaip vienos dienos
kelio nuotolyje, p s iomis, b tinai tur jo apsilankyti.
Kas nepaj g to kelio p s ias nueiti, buvo laisvas nuo
pareigos. Gi moters ir vaikai, nebaig 13 met ir visi,
gyven toliau nuo Jeruzal s, kaip vienos dienos kelio
nuotolyje, netur jo pareigos lankyti šventyklos. At-
vykti šventes nebuvo draudžiama ir kitiems, nors ir
toli gyvenantiems; gal jo atvykti moters ir vaikai. Kas
vyko, tur jo atvykti ne tuš iomis rankomis, o su dešim-
tin s auka. Kas tais metais buvo daugiau iš Dievo ga-
v s, daugiau aukodavo, kas mažiau — mažiau.

Žyd tautos pamaldumas senov je ir Kristaus lai-
kais buvo labai didelis. At jus švent ms, pasijudindavo
visa tauta. Jeruzal n rinkosi žydai ne tik iš visos Pa-
lestinos, bet net iš kit krašt , kai kurie keliaudami net

po kelias savaites. Vyko ne tik vyrai, bet ir moterys su galiniais keliauti vaikais. Buvo pamaldžiai tvi, kurie, neturdami kieno globoje palikti mažus kūdikius, nešdavosi šventes ir juos. Vieno miesto ar apylinkų maldininkai vykdavo kartu; pakeliui prisijungdavo vis naujos grupės, ir taip susidarydavo didelės eisenos. Žmonų su juo daugiausia pėsti; gyvuliai nešė maistą ir palapines, o kiti buvo vedami aukoms. Tė eisenai nuotaika buvo šventiška maldinga. Žmonės kartu kalbėdavo maldas, kartu ir giedodavo. Turėjo maldininkus ir giesmių vadovus, kurie nurodydavo, kokias maldas kalbėti ir himnus giedoti, išvydus Jeruzalę, einant miesto gatvėmis, artinant prie šventyklos.

Apie Kristaus laikus Jeruzalė buvo miestas su apie 120.000 gyventojų, o šventi dienomis maldininkų susirinkdavo keliolika kartų daugiau, negu buvo vietos gyventojai. Kiekvienas Jeruzalės gyventojas stengėsi tomis dienomis parodyti didžiausią svetingumą, priimdamas savo namus didžiausiu maldininkų skaičiumi, tačiau vis tiek namuose sutilpdavo tik mažumą, o dauguma pasistatydavo palapines miesto aikštėse ir gatvėse.

Žydų tautai šventės buvo labai didelės reikšmės. Laisvės ar vergijos laikais šventė proga susirinkti žydai pasijusdavo esanti savarankiška ir skirtinga tauta. Susirinkti iš visų šalies žydai taip pat pasijusdavo esant vienos tautos vaikai. Svetur gyvenantiems žydams tai padėdavo nepaklysti bei neatšalti nuo savo tautos ir savo religijos, šventė metu giedamieji himnų žodžiai (pvz., 112–117 psalmės) sustiprindavo pasitikėjimą Dievu. Mintis, kad kitos tautos, pamiršę tikrąjį Dievą, lenkiasi į pačių išgalvotųjų stabams, o žydai pažįsta ir garbi-

na tikrą Dievą, kad jie yra Dievo išrinktoji tauta, žyduose kėlė pasididžiavimą savo tauta ir savo tikėjimu. Švenčių dienomis Jeruzalėje matytos iškilmingos, aukštos, bendros visų maldos, girdėti pamokymai maldininkus pripildydavo dideliu entuziazmu. Po tokių švenčių visoje žydų tautoje sustiprėjo juos visus gailinantys, stiprinantys, vienijantys dvasia.

Šventoji šeima gyveno nuo Jeruzalės apie 4–5 dienų kelio nuotolyje. Pagal Senojo statymo reikalavimus, šventoji šeima neturėjo pareigos švenčių metu lankytis Jeruzalės šventykloje — ji gyveno per toli. Tačiau lengva suprasti, kad tokiam dalykui, kaip dalyvauti savo tautos religinėse šventėse ir kartu su visa tauta pagarbinti savo Dievą, šventajai šeimai sakymo nereikėjo. Jie tai darė ir be sakymo — iš meilės Dievui ir savo tautai. Šv. Lukas patvirtina (2, 41), kad šventoji šeima jo kasmet švenčių metu Jeruzalėje, pasiimdami su savimi ir vaikelį Jėzų. Lengva suprasti, kad ta kelionė šventajai šeimai kiekvieną kartą suteikdavo naują malonumą. Jeruzalės šventyklos tarnyboje Marija praleido savo vaikystę ir pirmus jaunystės metus. Ji viskas buvo jai sava ir šventa. Jie keliavo kartu su visais ir viešai pagarbinti Dievą, kuris jiems buvo parodytas tokio nepaprasto pasitikėjimo, padarydamas juos Mesijo gyvenimo ir pasiuntinybės dalininkais. Marija ir Juozapas jautė pareigą būti dėkingais Dievui daugiau už kitus. Juodu jautė pareigą ir norėjo parodyti kitiems pavyzdį, kad reikia mylėti Dievą, savo šventyklą, savos religijos statymus ir savo tautą. Jėzus, Marija ir Juo-

zapas keliaudavo šventes ir jas praleisdavo kartu su tais žmonėmis, kuriuos Jzus atėjo išganyti, iš kurių jis išsirinks savo pirmuosius apaštalus ir kurie bus pirmieji jo misijos talkininkai.

TRE IAS MARIJOS SKAUSMAS

KETURIOLIKTOJI DIENA

Vien kart , J zui esant jau dvylikos met , pasi-
baigus septyni dien Velyk švent ms, minios žmoni
skirst si atgal savo šalis ir namus. Gr žo, kaip ir atei-
dami, tos pa ios apylink s ar miesto maldininkai visi
kartu, meldamiesi ir giedodami himnus. Vyrjai keliau-
davo viename b ryje, o moterys kitame. Vaikai b da-
vo su t vu ar su motina. Tokioj minioj buvo ir Marija
su Juozapu — vienas viename b ry, o kitas — kitame.

Iškeliudami iš Jeruzal s, o gal net ir anks iau,
kaip visi, taip ir šventoji šeima buvo nusitarusi, kur
sustos nakvynei. Dienos metu šeimos nariai perdaug
nepais , kas kuriame b ryje eina. Kelion s pirmos die-
nos vakar , sustoj sutartoj vietoj, Marija ir Juozapas
nustebo, kad n su vienu iš j nebuvo J zaus. Kol dar
buvo šviesu, kol dar ne visi keleiviai sustojo nak iai,
Marija ir Juozapas gal perdaug nesibaimino, tik da-
miesi, kad J zus ateis su kuriuo nors sekan iu b riu.
Ta iau saul nusileido, keliai ištušt jo, kiekvienas su-
stoj sutartoj vietoj nakvynei, o J zus sutart viet
neat jo. Marija ir Juozapas susir pino. Tai buvo kaž-
kas nepaprasto. Net užaug žyd vaikai, kol jie buvo

t v žinioje, be t v palaiminimo ir j žinios niekur nuo šeimos nesiskirdavo, niekur nekeliavo, ir nieko nedarydavo. Tuos šeimos papročius ir reikalavimus ir Jzus visada saugojo. O dabar jis kažkur liko, t vams nieko nepasak s. Negal jo bti kitaip — arba su juo kokia nelaim vyko, arba juos jau apleido Išganytojo misij vykdydamas. Šis vykis Marijai ir Juozapui buvo nelauktas ir skaudus. Juodu iš jo atgal Jeruzal s kryptimi. Kur tik sutiko maldinink nakties stovykl , už j klausin jo, ta iau veltui. Trump nakt praleido pavarg ir susijaudin kur nors maldinink tarpe, o gal tiesiog pakel j. Rytojaus dien , vos tik prad jo maldininkai jud ti, juodu vis keli iki Jeruzal s, k tik sutiko, visus klausin jo. Pasiiek Jeruzal , vis vakar vaikš iojo po miest , kur gal jo manyti galint bti J z , ir nerado. Galime sivaizduoti, kaip skaudžiai jaut si Marija ir Juozapas, nerad J zaus ir sustoj nakčiai Jeruzal je kur nors pas gimines ar bi iulius. Juos sl g baim ; jie nežinojo, k toliau daryti. Tre ios dienos pabaigoje, už j šventykl jau ne pirm kart „rado J z šventykloje, s dinti mokytoj tarpe, besiklausant j ir juos beklausin jant . O visi, kurie gir d jo j , steb josi jo išmanymu ir atsakymais. Pamat j Juozapas ir Marija nustebo ir jo motina jam tar : S nau, kam mums taip padarei? Štai... su skausmu jieškojome tav s. Jis jiems tar : Kam man s jieškojote? Ar nežinojote, kad man reikia bti tuose dalykuose, kurie yra mano T vo?“ (Luk. 2, 46-50).

Koks iškalbingas yra tas vykis! Tai visa šeimyninio gyvenimo mokykla. Marijos ir Juozapo susijaudinimas, kai Jzus be j žinios kažkur atsitolino, dien

ir nakt su skausmu jieškojimas, kol j surado, yra tikro t vo ir tikros motinos r pestis, kad vaikas nepaklyst , kad jo kokia nors nelaim neištikt . Juodu buvo tikri, kad pats J zus nieko blogo nepadarys, bet kaip jis gal jo, jiems nieko nepasak s, kur nors pasilikti, kur nors nueiti? Jis niekad to nedarydavo.

Surad J z , Marija ir Juozapas nustebo iš džiaugsmo. Nustebo ir iš domumo, kaip jis kalb josi su mokytojais ir kaip visi steb josi jo išmanymu. Marija ir Juozapas žinojo, kad J zus yra pilnas dieviškosios išminties, ta iau juodu vis tiek steng si b ti r pestingi ir gerit t vai J zui kaip žmogui. Reikia manyti, kad kaip kadaise j t vai juos, taip dabar jie J z jo k dikyst s metais mok eilut po eilut s Šventojo Rašto ir tautos tradicij . Taip buvo aukl ti ir tie mokytojai, kuriuos J zus rado vertais pab ti kaip vaikas su vyresniais, j pasiklausti, juos paklausti bei jiems atsakyti.

Marija neprikaišiojo J zui, kod l jis nuo jos ir Juozapo atsitrauk . Ji žinojo, kad jis vien dien išeis atlikti savo misij . Kada tai vyks, Marija nežinojo; tai buvo Dangiškojo T vo ir J zaus paslaptis. Ji tik klaus , kod l J zus atsitrauk nuo jos, nieko jai nepasak s. O J zus atsak , kad Marija ir Juozapas be reikalo kankinosi, nes juodu gal jo žinoti iš anksto, kad jis niekur kitur nenueis, o tik ten, kur jo Dangiškojo T vo reikalas. Marija ir Juozapas visko nesuprato, k J zus nor jo jiems pasakyti. O J zus nor jo, turb t, pasakyti — kadangi j šauk Dangiškojo T vo reikalas, tai jis nebuvo reikalingas savo motinos ir glob jo leidimo.

Ne tik J zui, bet ir kiekvienam žmogui Dangiškojo T vo balsas yra augš iausiasis dalykas. Kai Dievas

žmog šaukia ir žmogaus širdis bei protas t šaukim supranta, atsakymas gali b ti tik vienas — tie jauno pranašo Samuelio žodžiai: „kalb k, Viešpatie, Tavo tarnas klauso“. Taip apie Dievo bals reikia galvoti t vams ir taip reikia mokyti savo vaikus. Kai vaikai gerbs Diev ir jo žod , gerbs ir t vus — Dievo tarpininkus tarp Dievo ir vaik . O vaikams, kol jie yra t v žinioje, kol Dievas j nepašaukia iš t v globos, gražiausias pamokymas yra J zaus pasielgimas: „Jis iškeliaivo su jais, at jo Nazaret ir buvo jiems klusnus... augo išmintimi, metais ir malone pas Diev ir pas žmones“. (Luk. 2, 51-52).

SKAUSMINGIAUSIOS MARIJOS VELYKOS

PENKIOLIKTOJI DIENA

Po an Velyk , kuri pabaigoje J zus buvo pasilik s Jeruzal je, b damas dvylikos met , Evangelijos apie Marij beveik nieko nekalba. Aišku, kad šventoji šeima kiekvienais metais keliaudavo Jeruzal didži j šven i metu. Tais Evangelijos nutyl to gyvenimo Nazarete metais buvo mir s Juozapas. Net nepasakyta, ar J zus, išeidamas prad ti žmonijos atpirkimo misij , Marij paliko vien ar su kokiomis nors giminait mis bei draug mis.

Marija buvo atvykusi Jeruzal ir tas Velyk šventes, kuri metu tur jo b ti vykdyta ir užbaigta J zaus misija — žmonijos atpirkimas. Sp jama, kad t šven i metu Marija buvo sustojusi Betanijoje pas Lozori ir jo dvi seseris — Marij ir Mort , kur šven i metu sustodavo ir J zus su mokiniais. Ta iau an Velyk arba Paskutinioji vakarien vyko ne Betanijoje, o Jeruzal je. Pirm neraugintos duonos dien , kada buvo valgomas Velyk avin lis, J zus siunt Jeruzal Petr ir Jon , sakydamas: „Eikite miest ; ten

sutiks judu žmogus, nešin s vandens so iu; sekite j ir, kur jis eis, sakykite nam savininkui: Mokytojas sako: Kur yra mano vieta, kur gal iau valgyti Velyk avin l drauge su savo mokytiniais. Jis parodys jums paruošt didel kambar ; tenai prirenkite“. (Plg. Mork. 14,13...; Luk. 22, 8...).

Velyk avin l tur davo valgyti 10 — 20 asmen grup , kad j vis vienu kartu suvalgyt . Toje Velyk vakarien je pirmoje eil je dalyvaudavo savos šeimos nariai, o jeigu savos šeimos nari b davo per maža, tai susieidavo kartu gimin s ar kaimynai. Galima manyti, kad Paskutin je Vakarien je su J zumi buvo ne tik apaštalai, bet ir J zaus motina Marija. J zus vakarie nei parinko didel kambar . Manoma, kad toje vakarien je buvo gal ne vienas b rys po 10 ar daugiau asmen , o taip pat gal atskirai vyr ir moter . Šioje vakarien je J zus tur jo paskelbti savo mokiniams savo paskutini j vali — tur jo steigti nesiliaujan i Eucharistijos auk ir paslapt . Šio didžiausiojo ir svarbiausiojo iš vis J zaus stebukl liudininkais ir dalyviais jis nor jo tur ti kuo daugiausia sau ištikim ir artim asmen .

Vos tik prad jus vakarien , J zus prad jo kalbas, kurios visus nustebino ir sudrumst vis ramyb . Jis kalb jo, kad ši vakarien yra žanga jo kan ios pradži , kad štai ia pat ant stalo, tarpe kit rank , yra ranka ir to, kuris j ši nakt išduos. Visi sujudo, nusteb m vienas kito klausin ti, gin ytis, nusigand prad jo J z klausin ti, ar tikrai kuris nors iš j bus tas išdavikas. Kai paklaus Judas Iskarijotas, J zus jam atsak , kad jis tai padarys. Judas, išgird s, kad J zus

visk žino, nusigand s išb go iš vakarien s kambario. S myšio metu ne visi tai pasteb jo, o kurie pasteb jo, tie nesuprato, kur Judas išskub jo — niekas tuo nesir pino. sikarš iavusiam Petruui J zus atsak , kad jis dar ši nakt J z apleis, nuo jo pab gs ir jo išsigins. Gird dama visa tai, Marija suprato, kad dabar at jo ta valanda vykti viskam, k ji žinojo apie J z iš pranaš ir paties J zaus. Velyk avin lio džiaugsmo vakarien je ji išgirdo ši skaudži naujien .

Galutinai J zus liep visiems nurimti, s stis ir valgyti vakarien . Prad jus valgyti, J zus palaimino duon ir dav jos visiems, sakydamas, kad tai yra jo k nas. Palaimino taur vyno ir dav iš jos visiems gerti, sakydamas, kad tai jo kraujas. Visi steb josi tais nepaprastais žodžiais. O J zus kalb jo toliau, kad ta palaiminta duona ir palaimintas vynas bus naujos sandaros auka; liep apaštalam s ateityje tai kartoti jo atminimui (Plg. Mat. 26,26...; Luk. 22,19...; Mork. 14, 22...). Visas tas vakaras buvo iki tol negird t ir dalyvaujantiems tada net nesuprantam pamokym ir kalb pripildytas. Visa tai jie suprato tik už keli valand .

Pabaigus vakarien , J zus iš jo Alyv kaln mels-tis. Evangelijoje aiškiai pasakyta, kad nu jo kartu ir jo mokytiniai — visi dalyvavusieji vakarien je. Neilgai trukus, apie vidurnakt , štai, ateina minia žmoni : priešakyje Judas Iskarijotas, keli kunigai, kiti žyd tautos žinomesnieji vyrai, b rys kareivi , o paskui seka minia smalsuoli . Judas parodo, kuris tame besimeldžian i b ryje yra J zus. Vyresniesiems davus ženkl , kareiviai J z suriša ir, triukšmingos bei žingeidžios maldinink minios lydimi, nusiveda. Beveik visi apaštalai ir

kiti mokiniai nusigand ir nesusigaudydami, kas ia vyko, pab go. Paskui vedam J z nusek susijaudinusi jo motina Marija, o taip pat b relis J zaus ir Marijos artimiausi j bi iuli . Nusigand iš tolo sek Petras ir Jonas. Ta iau vyriausiojo kunigo kieme ir juodu žmoni baim nugal jo. Toks buvo Marijai Velyk švent s vakarien s išgyvenimas. J zus suimtas ir vis apleistas. Ji dabar žino, kad jos s nus bus palygintas žmogžudžiams ir nužudytas. Ji dabar prisimin aiškiau negu iki šiol, visk , k ji skaitydavo apie Mesij pranaš raštuose. Marija t nakt buvo liudinink viso J - zaus išniekinimo, kuris per nakt vyko vyriausiojo kunigo kieme. Ji prad jo ši nakt , o rytoj baigs išgyventi tas kan ias, už kurias ji vadinama kankini karaliene.

MARIJA — KRISTAUS KANIOS LIUDININK

ŠEŠIOLIKTOJI DIENA

K Marija mat ir jaut Velyk penktadienio nakt ir dien , mums sunku suprasti ir atjausti. Tai gal t nors apytikriai suprasti labai kilni ir jautri motina, turinti vien s n , kur ji begaliniai vertint ir bringint už jo kilnum ir matyt vykstant su jos s numi tai, kas vyko su J zumi.

Marija buvo liudinink to vaizdo, kai Petras pateko vyriausiojo kunigo kiem ir ia papras iausi minios žmoni klausin jamas, prieš visus kelis kartus išsigyn nepaž st s J zaus. Marija mat , kaip per nakt buvo kieme iš J zaus visaip ty iojamasi ir kaip jis buvo niekinamas bei mušamas. Kai auštant kareiviai ved j per kiem nuo Anno pas Kaif kunig ir rašto žinov teism , Marija mat , kaip Petras, pamat s J z , pab go iš kiemo. Ji pasiliko viena, o gal dar su kokia savo giminaite ar drauge, minioje, reikalaujan ioje J zui mirties. Jeigu ta minia b t Marij pažinusi, b t j išjuokusi (o gal ir išjuok). Jau dienojus, kunigai ir tautos vyresnieji ved si J z pas Pilot — Romos at-

stov . Siauros gatv s buvo pilnos maldinink , kuri dauguma J zaus nepažino. Kunig vedam kaip nusi-kalt l , tie žmon s J z paskait kokių nors labai dide-liu piktadariu; visi ži r jo su panieka, o gal net pyk-dami, kad tokiomis šventomis dienomis jis, turb t, pa-dar kok nors didel nusikaltim . Marija, pilna skaus-mo, verž si per t nedrauging mini paskui J z , nie-kur nematydama jokios užuojautos nei savo s nui nei sau.

Prie Piloto r m Marija stov jo toje minioje, kuri, kunig sukurstyta, triukšmingai reikalavo J zui mir-ties ir kuri parinko paleisti žmogžud Barab , o J z reikalavo prikalti prie kryžiaus. Marija mat J zaus plakim . O plakimas, kuriuo buvo kankintas J zus, buvo baisi bausm . J zus buvo palenktas šiek tiek žė-myn, o rankos pririštos prie akmens stulpo. Plakimo rankiai — odini dirž pluoštas, viename gale supintas patogį ranken , o kiti galai palaidi ir prisagstyti aštriakampi kaulėli bei aštri geležies gabal li . Pla-kikai buvo tvirt rank ir tam darbui gerai išlavinti. Kol baudžiamasis gaudavo jam skirt skai i sm gi , jo k nas krisdavo gabalais ir atsiverdavo pliki kaulai. To-kios bausm s metu žmogus labai dažnai mirdavo. J -zus išliko gyvas, ta iau labai skaudžiai sukapotas; tra-dicija sako, kad, atrištas nuo stulpo, jis sukniubo bej -gis ant žem s. Atgaivinus, jis buvo dar daugiau išjuok-tas ir visaip kankintas. Kareiviai ant galvos lazdomis užspaud spygliuot eršk i vainik , iš jo juok si; paskui apsupo raudonu skuduru, ir toks, vos gyvas, iš Piloto r m balkono buvo parodytas miniai. O minia šauk : „Prikryžiuoti j , prikryžiuoti!...“ Ir štai, netru-

kus kieme pasirodė skubiai sukaltas, o gal tik surištas, dviejų, gabalėlis apie 20 pėdų ilgis su medžio kryžiumi. Jėzus turėjo pats jį nusinešti už miesto vartų, dar apie vieną mylią kelio. Per miniomis užtventkamas gatves, kareiviams žmones skirstant iš šalies, buvo vedamas Jėzus. Tačiau Marija negalėjo prieiti arčiau prie Jėzuso. Su keliomis draugėmis per aplinkines miesto gatves Marija išbėgo už miesto vartų, kad galėtų susitikti su Jėzumi, išeinant per miesto vartus. Jai tai pavyko. Nešinas kryžiumi Jėzus išėjo per vartus tiek nusilpsnis ir iškankintas, kad net jo žudytojai, bijodami, jog Jėzus gali pereigreitai kelyje numirti, pamėgė išminios vieną vyrą — Simoną Kyrenietį ir priverė jį nešioti kryžį, kol Jėzus šiek tiek atsigaus. Jėzus buvo taip nusilpsnis, kad nei savo motinai nei Veronikai, nušluosčius jam veidą, nepasakė nė vieno žodžio. Netrukus kryžiumi buvo vėl uždėtas Jėzus ant pečių. Kopdamas Kalvarijos augštinum, Jėzus kelis kartus parpuolė. Žydai vyresnieji ir kareiviai jį tempė keltis ir greitai eiti, kad nenumirtų kelyje. Jis kelias buvo laisvesnis; Marija galėjo būti arčiau Jėzuso, viską matyti iš arti, tačiau niekas nepreleido nei jos nei kitų Jėzui pagalbėti.

Pasiekus paskirtą vietą, vyresnieji ragino budelius atlikti jiems pavestą darbą, ir netrukus pakilo nuo žemės kryžiumi su prikaltu ir merdžiančiu Jėzumi. Aplink stovinti minia nežinojo arti kryžiaus. Toliau stovėję žmonės vieni ramiai žūrėjo to žiauraus reginio; buvo ir tokie, kurie iš Jėzuso tyčiojosi, o priešai jautėsi patenkinti. Marija dabar galėjo prieiti arčiau prie kryžiaus. Tikrai, kaip sako ap. Jonas (19, 25), šalia Jėzuso kryžiaus stovėjo Marija, dar kelios moterys ir apaštalas Jonas.

Marija buvo pilna skausmo, bet kartu ir atsidavimo Dievo valiai. Gal jai nebuvo aišku, kas tur s toliau vykti žmonijos išganymui ir jos s naus išaugštinimui, bet dabar ji žinojo viena — kas ia vyksta, viskas yra pagal Dangiškojo T vo vali . Ji savo kan i jung kartu su Kristaus kan ia ir aukojo už vis žmonij , už t nusi-kaltusi mini . Marija kartu su J zumi meld Dangaus T v visiems atleidimo. Savo skausm Marija atidav kartu su J zaus kan ia ir gyvybe už vis išganym . Ji troško b ti motina ir gelb toja net t , kurie J z nužud . Ji kent ne tik d l to, kad mat taip žiauriai nužudom jos s n , bet ir d l to, kad atrod , jog iš tos minio gal niekas nepasinaudos jos s naus mirtimi. Jos tobulai sielai, karštai ir tyrai mylin iai Diev ir žmoni sie-las, buvo didel kan ia b ti liudininke, kaip žmon s ne pais tiesos, nepais nuod m s, nepais savo sielos.

Nuo tos dienos Kristaus tikintieji taiko J zui ir Marijai pranašo Jeremijo žodžius: „O j s visi, kurie praeinate keliu, atkreipkite d mes ir matykite, ar yra kieno nors toks skausmas, kaip mano skausmas. (Raudos, 1, 12).

DIDŽIAUSIO SKAUSMO VALAND PRASID JO MARIJOS DŽIAUGSMAI

SEPTYNIOLIKTOJI DIENA

Marija, didžiausiame skausme paskendus, stov -
dama prie kryžiaus, buvo visos J zaus mirties agonijos
liudininke. Ji buvo liudinink jo paskutini žodži . Kai
Kristui mirštant jo priešai dar visaip j pajuok , tie visi
žodžiai žeid Marijos šird dar labiau. J zui mirus, ka-
reivi vyresnysis Marij ir kitus pavar šalin nuo kry-
žiaus, o pats ietimi perd r J zaus šon . Mes nesupra-
sime, k jaut t valand Marija. K ji jaut , kai
savo rankas pri m nuo kryžiaus nuleidžiam J zaus
lavon ?

T vas Gabrielis Roscini's, apie tai kalb damas,
klausia: "K tur jo jausti motina, kuri piln gyvyb s
ir gyvyb s neš j , graž ir sveik savo s n atidav
žmoni labui, o tie patys žmon s gr žino jai rankas
išniekint , vis žaizduot ir negyv jos s naus lavon ?
Jeigu per devyniolika šimt met iki m s laik buvo
ir yra daug žmoni , kurie, apm stydami Kristaus kan-
ias ir Marijos skausmus, graudžiai apsiverkia, tai koks

tur jo b ti Marijos sielos skausmas, kurios akivaizdoje buvo nukankintas ir nužudytas jos s nus, kuriai pa iai teko iškent ti tai, apie k kiti tik m stydami verkia“. Pirmaisiais krikš ionyb s amžiais (304 metais) buvo už tik jim prikaltas prie kryžiaus šv. Kalijotas iš Pamfilijos. Motinai buvo leista mirusio s naus lavon nu siimti nuo kryžiaus ir palaidoti. Draugams nuleidus la von nuo kryžiaus, motina, pa musij savo rankas, ne pak l skausmo ir ia pat mir . Kankini karalien Marija nemir iš skausmo, kad gyvendama ir min dama žmoni ned kingum , gal t likusi savo gyvenimo dal aukoti už juos.

Kristaus mirties valand — Marijos didžiausio skausmo metu at jo ir nepaprasta paguoda, atnešdama Marijai ir J zaus ištikimiesiems daug vilties ir džiaugsmo. J zui mirštant, aptemo saul , sudreb jo žem ; ten pat, Kalvarijos kalne, suplyšo uolos. Po vis miest sklido gandas, kad šventykloje perplyšo uždanga, skyrusi šven iausi j viet nuo šventyklos kitos dalies, kad kapuose atsiv r karstai ir daug mirusi atsik l ir gr ž savo namus. Tautos vyresnieji, nusigand ir nusimin , b go nuo kalno namo. Stabmeldys kareivi vyresnysis nusteb s kalb jo aplink stovintiems, kad J zus tikrai buvo nekaltas, kad jis yra Dievo s nus. Tie vykiai labai išg sdino maldinink minias. Visi, pritarusieji J zaus pasmerkimui ar nors neužjaut jo kan ioje, skirst si nuo kalno nusigand ir mušdamiesi kr tin iš gailės io, kad jie dalyvavo tame nedorame vyresni j plane ir darbe. Ta susijaudinimo ir atgailos nuotaika plito minioje. Šimtai t kstan i žmoni mat visus vykius ir gir-

d jo visas plintan ias kalbas. Ne vienas kareivi vyresnysis, o daugyb kartojo tuos pa ius žodžius: “Tikrai jis buvo Dievo s nus”.

Marija dabar prad jo pilnai suprasti, kod l J zus pasirinko išdavim , kan i ir mirt . Net savo gražiausias pamokslais ar numir li prik limo stebuklais J zus taip nepaliet žmoni širdži , kaip dabar savo mirtimi ir tuo, kas vyko mirties valand . J zaus žodžiais ir stebuklais daug kas g r josi ir džiaug si. Dabar visi gail josi, kam jie pritar ir leido taip pasielgti su J zumi. Ta nustebimo ir gailies io dvasia buvo geriausias kelias paruošti žmoni širdis v lesniam apaštal žodžiui. Tas žmoni jausm staigus ir gilus pasikeitimas buvo Marijos ir vis J zaus bi iuli paguodos pradžia. Visi J zaus mokiniai ir bi iuliai atgavo dr s . Kai nusigandusi ir mušdamosi kr tines minia skirst si nuo kalno, J zaus mokiniai rinkosi ant kalno. Aplink kryži b rys did jo, bet ne ty iotis iš J zaus, o apgail ti savo bailum ir b ti su juo, nors jau mirusiu.

Marijos ir J zaus draug džiaugsmui štai at jo vienas iš žyd vyresni j — Juozapas iš Arimat jos ir atsineš rašt , leidžiant paimti J zaus k n ir palaidoti. J z laidojo ne kaip nusikalt l , o kaip garbingausi žmog Juozapo priva iame kape, kur tas garbingas žydas buvo sau pasiruoš s. Marija ir jos bi iuliai lyd jo J z nuo kalno ne ta nuotaika, kaip nešant kryži . Dabar jie buvo be baim s. J širdys ir sielos triumfavo. Dabar buvo nusigand ir susir pin tie, kurie prieš kelias valandas džiaug si, vedami J z nužudyti. Kristaus mirties ir Marijos didžiausio

skausmo valand prasid jo žmoni širdži pasikeitimas, kuris vyko iki šiol ir vyksta toliau, teikdamas džiaugsmo J zaus ir Marijos širdims, o žmon ms išganym .

MARIJOS IR KRISTAUS MOKINI TIK JIMO BANDYMAS

AŠTUONIOLIKTOJI DIENA

Kristaus mirties bėdas Marijai buvo labai skaudus išgyvenimas. Nežinia, ar Marija iš anksto žinojo ar ne, kada ir koku būdu Kristus mirs. Apaštalai buvo iš Kristaus girdėję, kad jis trečią dieną po mirties atsikels iš mirusiųjų. Be abejojimo, tai žinojo ir Marija; ji geriau ir už apaštalus suprato, kaip reiškia tie žodžiai.

Penktadienio vakarą, laikinai padėjęs Kristaus kūną Juozapo Arimatiečio kapui, Marija ir Jėzus bičiuliai negalėjo ten ilgai pasilikti. Buvo subatos vakaras — visi turėjo būti namie. Vyresnieji kunigai ir tautos vyresnieji nusigando, kai pamatė, kaip Kristaus mirties valandos vykiai išgirdino minias, kaip atsigavo Kristaus bičiuliai, kaip garbingai jie Kristų palaidojo. Jeigu vyktų dar kas nors nepaprasto su Kristaus kūnu ar kas nors paleistų kokį nors nepaprastą gandą, minios gali viskam lengvai tikėti ir iššventinti grūdami išnešioti gaudus po visus kraštus.

Tada gali visa tauta juos pasmerkti už Kristaus nužudym .

Gav b r kareivi , vyriausieji kunigai ir tautos vyresnieji at jo prie kapo, kur buvo palaidotas J zus, ir nuvar šalin Marij ir jos bi iulius. Senov s kapai tur davo iš anksto paruošt kapo angos uždarym . Tai b davo apvalus ar keturkampis tašytas didelis akmuo, kur užrisdavo ant kapo angos ir taip priderindavo, kad jis nei pats nenuried t nei kas nors lengvai jo neišjudint . Tok iš anksto paruošt akmen užrityno ir ant Kristaus kapo angos, kur dar pririšo virv mis ar grandin mis, ir užantspaudavo. Jei kas j palies, bus ženklas; o kad niekas nesik sint k nors daryti, pastat kareivius.

Penktadienio vakaras ir naktis, šeštadienis ir sekkanti naktis Marijai ir visiems Kristaus bi iuliams buvo nauj prieštarujan i išgyvenim valandos. Tai buvo tarsi kokios labai svarbios kovos laim jimo ar pralaim jimo laukimas. Marija tik jo, kad Kristus atsikels iš mirusi j , bet ji tiksliai nežinojo, kada ir kaip tai vyks. Po toki skaudži išgyvenim Marijai buvo nelengvos tos laukimo valandos. O ia dar jos akivaizdoje vyko gin ai tarpe apaštal ir kit J zaus mokini — kas bus toliau ir k jiems daryti. Nežinia, ar daug, bet buvo toki , kuri tik jimas Kristaus pažad jim atsikelti iš numirusi j buvo susvyrav s. Toki tarpe buvo ir apaštalas Tomas. Daug daugiau buvo toki , kurie tyl jo, bet buvo link abejoti Kristaus atsik limu. Ir minioj vyko gin ai. Vieni juok si iš Kristaus palikto pažad jimo atsikelti iš mirusi j ,

dalys gal tik jo, o dauguma žingeidžiai laukė tų pa-
žadėtu trijų dienų po mirties. Kristaus priešai gyve-
no viltimi, kad tris dienas Kristaus kapas pasaugos,
jis neatsikels ir visi pamatys, kad jo pažadai bei gar-
bės pas žmones buvo tušias dalykas. Kristui neatsik-
lus, visi nusiramins ir viskas bus greit užmiršta.

Marija buvo liudininkė visų tų jausmų ir visų tų
kalbų. Žmonė piktybė, abejingumas, nedėkingumas,
mažatikiškystė buvo jos meilės artimui ir priešams išty-
rimas. Buvo taip pat ištirtas jos pasitikėjimas Kris-
taus ir savo biuliais. Buvo ištirtas jos pasitikėjimas
Dangiškojo Tėvo pažadu, kad jos Sūnus išgelbės žmo-
nį ir viešpataus per amžius. Buvo ištirtas jos pasi-
tikėjimas Jėzaus žodžiais, kad mirtį jis pas pasirinko
ir jis atsikels iš mirusiųjų. Marija širdyje neabejojo
nei Dangiškojo Tėvo nei Jėzaus žodžiais, tačiau gali-
me sivaizduoti, su kokių nerimų ji laukė, kada ir kas
vyks su palaidotu Jėzumi.

Tie mums sunkiai sivaizduojami Marijos išgy-
venimai yra likę mums labai didele pamoka. Neretam
žmogui tenka patirti išgyvenimą, kada jam atrodo,
kad Dievas su savo apvaizda pasislėpė. Dėl laikinų
nelaimių ar nepasisekimų kartais pradeda svyruoti
žmogaus tikėjimas ir pasitikėjimas Dievu. Ypatingai
sunki valanda tenka išgyventi daugeliui žmonių, kai
per anksti ar netikėtai jie netenka savo brangi ir
reikalingą asmenį. Tada silpnėsio tikėjimo žmo-
nims artimųjų mirtis atrodo beviltiška nelaimė.

Marija, belaukianti Jėzaus atsikėlimo, mums lie-
ka amžina pamoka, kaip reikia žmogui laikytis tam-

siose gyvenimo valandose. Dievo žodžiai nesikeičia — kas jo pasakyta, savu laiku viskas vyks. Užtat niekad nepasiduokime mažatikyst s tamsiai nuotaikai ir nereikalingai kan iai.

MARIJOS DŽIAUGSMAI

DEVYNIOLIKTOJI DIENA

Krist palaidojus, Marijai ir J zaus bei Marijos bi iuliams neteko ilgai laukti išsipildant ypatingam Kristaus žad tam vykiui. Sekmadienio ryt , pradedant švisti, Kristus atsik l iš mirusi j . Išsigand sargybiniai t žini parneš savo viršininkams; angelas pasak apie tai moterims, at jusioms Kristaus k n patepti kvepalais; gi Magdalenai pats Kristus pasirod Juozapo Arimatie io sode netoli kapo. Gandas sklido po vis Jeruzal . Po visus išg sdinusi vyki Kristaus mirties metu ši nauj žini žmon s prim dar su didesniu susijaudinimu. Galima sivaizduoti, kaip maldinink minios iš Jeruzal s miesto vis sekmadienio dien jo pamatyti tuš io kapo. Vyresnieji ir kunigai buvo pilni baim s; jie nedr so nu-eiti net patikrinti, kas atsitiko su J zaus kapu. Po Velyk šven i krikdamos iš Jeruzal s minios buvo taip persi m ta naujiena, kad kai sekan i dien du maldininku, einan iu iš Jeruzal s Emaus Kristus paklaus , apie k jie taip karštai kalbasi, juodu nustebo — iš kur gal jo atsirasti Jeruzal je toks žmogus, kuris negird jo, kas vakar Jeruzal je vyko.

Laikoma tikru dalyku, kad atsiklės Jzus tuoj pasirodė savo motinai Marijai. Netrukus pasirodė apaštalams. Mes nepajusime atjausti Marijos ir apaštalų džiaugsmo. Kaip pasijust žmonės, jeigu kuriame dabar bedievi persekiojamame krašte atsikelti iš numirusi nužudytas vyskupas ar kunigas ir pareit be baimės savo miestui, sakydamos, kad savo žudytojų jis daugiau nebijo ir kitus raginti nepaisyti. Dar daugiau džiaugsmo ir nustebimo buvo Marijai, nes atsiklėjęs buvo jos sūnus. Ji žinojo, kad jis yra Išganytojas, kuris štai atsiklės amžinai viešpatauti. Jos sūnus ir jos patirtos kančios dabar Marijai atrodė labai maža kaina, kuri verta jo užmokėti už tai, kas dabar vyksta.

Su atsiklėjusiu Jzumi Marija matėsi daug kartų. Keturiasdešimtį dienų po atsiklėjimo Kristus žengė dangiškai. Tas naujas atsiskyrimas Marijai buvo didelis džiaugsmas. Dabar Marija išvydo savo sūnus vis dieviškum; ji žinojo, kad Jzus niekas nesukliudys, jeigu jis norės jį aplankyti. Dabar jai ir mirties mintis buvo paguodos mintis.

Kristus pažadėjo atsiųsti Šventąjį Dvasią. Galima manyti, kad nei Marija nei apaštalai pilnai nesuprato, kas tas pažadas reiškia. Tačiau jie žinojo, kad tai bus kažkas labai nepaprasto. Visi jie laukė, kada ir kaip tai vyks, beveik su tokiu pat žingeidumu, kaip Kristaus atsiklėjimo. Tik džiaugsmo dabar buvo daug, nes jį tarpe jau nebuvo nė vieno abejojančio Kristaus dieviškąja visagalybe. Šio laukimo dienos Marijai buvo didelio džiaugsmo dienos.

Sekmini šven i metu, Marijai ir apaštalam esant Jeruzal je ir karštai besimeldžiantiems, iš dangaus nuženg Šventoji Dvasia. Stebuklingas buvo ne tik pats vykis, o matomas stebuklas pasiliko Marijoje ir apaštaluose. Apaštalai m kalb ti svetimomis kalbomis, gijo daug išminties, dr sos ir džiaugsmo. Visokia žemiška galyb dabar jiems atrod menkas dalykas. Dar labiau jie patys nustebo, pajut , kad jie gali net stebuklus daryti. Minios maldinink rinkosi j klausyti. T kstan iai tik jo ir krikštijosi; ir taip Kristaus ir apaštal mokini skai ius kasdien augo jau tikras minias. Iš vis vyki Marija patyr tiek paguodos, kad visa netolima skausminga praeitis dabar jai atrod apgaubta garb s spinduliais. Jos džiaugsmas augo kartu su apaštal dr sa ir j pasisekimu bei su tikin i j skai iumi. Jeigu dabar ji li do, tai d l vieno — kad kai kurie tautos vyresnieji ir kunigai, kalti d l Kristaus mirties, gyveno baime ir savo tamsyb je dar steng si kliudyti apaštal darb ir žmoni tik jim Krist . Ta iau buvo galima apgail ti tik juos pa ius, nes j užsispyrimas buvo jau bej gis sukliudyti Dievo darb , vykstant žmoni sielose.

Labai panašiai, kaip Marijos skausmai, baigiasi žmoni asmenin s ir visos žmonijos dvasin s kan ios ir kovos. Taip baig si jau daug kart pasikartoj Bažny ios ir tikin i j persekiojimai bei kitokios tamsios dienos. Kai žmon s ži ri tik trumpo laiko tarpo, tai kartais atrodo, kad asmens ir šeimos, taut ir visos Bažny ios gyvenime laim jo blogyb , kad nieko šviesaus nesimato. Ne pirm kart atrodo, kad žmoni piktyb tikisi palaidoti net pat Diev . Jeigu žmon s patys nesistengia ir

neprašo Švenčiausiosios Marijos pagalbos, tai žmogus tikrai susilaukia dvasiniai tamsi, skaudži ir nuostoling laik. Tai iau tiems, kurie tamsiose valandose vienipasilieka, ir stengiasi būti su Marija, daug laiko nepraeina, kai štai vėl tarp sugrįžta Dievas, atnešdamas švies, džiaugsm, ramyb ir palaim.

MARIJA

PO KRISTAUS DANGUN ŽENGIMO

DVIDEŠIMTOJI DIENA

Nors Marija tiek mažai minima Evangelijose Kristaus viešojo gyvenimo metu, tačiau Kristus savo mirties valandą parodė, kaip jis savo motinos niekad nepamiršo — jinais jam rūpėjo daugiau už visus kitus žmones. Merdėdamas ant kryžiaus, Kristus yra ištaręs tik kelis žodžius. Jie visi labai svarbūs ir prasmingi. Ir tarpe tu nedaugelio ir svarbių žodžių yra tokie, kuriuos užrašė šv. Jonas savo Evangelijoje: „Jūs, pamatysite motiną ir stovintį mokytinį (šv. Jon.), kur jis mylėjo, tačiau savo motinai: Moteriške, štai tavo sūnus. Paskui tar mokytiniiui: Štai tavo motina. Nuo tos valandos mokytinis pamačius pas save“ (Jon. 19, 26 - 27). Mirštas Jūs nepamiršo pasirūpinti savo motinos globa. Jūs nuo kryžiaus mus pamokė, kaip reikia gerbti ketvirtąjį Dievo sakymą.

Tačiau kodėl Kristus parinko Marijai globoti ne kitą, nors iš Marijos gimini, o savo mokinį Joną, kuris, kiek žinoma, nebuvo Marijos giminaitis? Verta atsiminti, kad yra vieną kartą pasakęs Kristus — jo broliai

ir seserys yra tie, kurie klauso jo žodži ir kurie pildo Dievo vali (Mat. 12, 50). Šiame mirštan io Kristaus pasielgime su savo motina ir mokiniu Jonu matome, kaip rimtai Kristus buvo pasak s anuos žodžius, kas yra jo brolis ir kas yra jo sesuo. Marijos glob ju Kristus parinko Jon , nes Jonas buvo parod s Kristui daugiau už kitus nuoširdumo, pasitik jimo ir gal daugiau už kitus brangino Dievo sakymus. Kristaus pašaukti Jonas ir jo brolis Jok bas paliko savo namus ir t v , net tinklus ant ežero kranto ir nu jo su J zumi. Jonas parod daugiau dr sos ir ištikimyb s Kristaus kan ios metu, negu kiti mokiniai, o gal ir giminai iai.

Kristus žinojo, kad ir ateityje Jonas bus vienas iš uoliausi apaštal — jis darbuosis ir žodžiu ir plunksna. Marija gal s jam daug k papasakoti iš Kristaus gyvenimo, jo žodži ir jo min i .

Taip nuo Kristaus mirties valandos Jonas pa m Marij savo globon. Nelengva mums sivaizduoti, kaip buvo r pestingas ir pagarbus Jonas savo dieviškojo Mokytojo motinai, kuri Mokytojas tokioj iškilmingoj valandoj paved jo globai — liep laikyti savo motina. Tas nekaltos sielos ir tvirtos dr sos vyras Kristaus žod laik Dievo žodžiu ir steng si išpildyti t Dievo žod , kaip mok jo geriau. Marija buvo d kinga Jonui ir už jo r pestingum ja ir už jo ištikimyb Kristui.

Apaštalo Jono globoje nereikia vaizduotis Marijos atsiskyrusios nuošaliame namelyje ir belaukian ios žemiškojo gyvenimo pabaigos. Jonas ir kiti apaštalai skelb Evangelij ten, kur gyveno ar kur keliavo. Kaip apie kitus apaštalus, taip ir aplink Jon rinkosi žmon s pasiklausyti jo pamokym . O kur keliavo apaštalas

Jonas, kartu su juo keliavo ir Marija. Nuo t geros va-
lios žmoni , besirenkan i klausytis Evangelijos, Ma-
rija nesišalino, su jais susitikdavo, su jais kalb davo.
Ji savo žodžiu patvirtindavo, k Jonas kalb davo apie
Krist .

Visi apaštalai ir Jonas kartojo Kristaus steigt
auk . Tikintieji rinkdavosi joje dalyvauti — dalyvauti
Šventojoje Komunijoje. Be abejo, tuose tikin i j su-
sirinkimuose dalyvaudavo ir Marija — ji dalyvaudavo
šv. Miši aukoje ir Šventojoje Komunijoje. Jeigu Ma-
rija dabar, b dama danguje, išmeldžia sau iš Dievo pri-
vilegij , kad ji gal t žmon ms apsireikšti ir juos pa-
mokyti, tai tuo labiau, kol žem je gyveno, jai r p jo
žmoni išganymas, Kristaus mokslo ir jo karalyst s
plitimas. Tod l reikia laikyti tikru dalyku, kad buvo
daug žmoni , kurie kreipdavosi Marij , jos klausin -
dami apie Krist . Ji noriai žmon ms papasakodavo,
kas buvo naudinga j sieloms. Iš Marijos apsireiški-
m Šiluvoje, Liurde, Fatimoje ir kitur galime manyti ir
sivaizduoti, kad ir žem je gyvendama Marija pati su-
rasdavo prog susitikti mažuosius ir juos pamokyti
Dievo valios ir dangaus karalyst s keli . Ir žem je gy-
venan ios Marijos r pestis buvo — žmoni siel meil
ir noras, kad visi pažint at jus Dievo išganym ir juo
pasinaudot .

MARIJOS JAUSMAI

DVIDEŠIMT PIRMOJI DIENA

Katalik Bažny ioje yra vairi pamaldumo praktik Šven iausi j Marij . Kalb dami rožan i , minime skausmingus ir džiaugsmingus Marijos gyvenimo vykius. Litanijoje taip pat daugelis Marijai skirt vard primena jos išgyvenimus ir jos jausmus. Kai kuriuose apsireiškimuose Marija buvusi nuli dusi, net verkusi. ia sumin tieji ir daugelis kit dalyk sako, kad žmon s visais laikais tik jo, jog ir Marija, kaip visi žmon s, jaut džiaugsm , li des ir skausm . Mums yra labai naudinga suprasti Marij toki , kokia ji tikrai buvo. Myl dami ir garbindami Marij , mes stengiam s ir elgtis taip, kaip ji elg si; stengiam s tapti jai panašiais. Tad trumpai pasvarstykime, kaip Marija jaut ir kaip su savo jausmais ji elg si.

Marija buvo tikras, pilnas ir tobulas žmogus. Mes nelaikome pilnai normaliu žmogumi ne tik tokio, kuris neregį, negirdi, nejau ia skausmo, skonio, bet ir tokio, kuris neatjau ia ir neišgyvena koki nors vyki . Nepaj gi s išgyventi bei atjausti nors svarbi vyki turinio ir reikšm s, žmogus yra arba silpno supratimo — nepaj gia suprasti to, kas vyksta, arba nenormalaus

charakterio. Taip galvoti apie Mariją negalima. Marija buvo pilnai natūralus žmogus ir jautė viską, kas yra natūralu žmogui. Ji jautė šaltį, alką, nuovargį. Ji patyrė, koks yra sunkus išgyvenimas neturto atnešami rūpesčiai; ji išgyveno skausmus ir džiaugsmus; ji moko jo patį kitus užjausti ir jausti skausmą, patirti iš kitų žmonių pareikšto beširdiškumo, nedėkingumo ar neužjautimo.

Tačiau Marija buvo laisva nuo tų žmogiškų silpnybių, kurios yra nuodėmės sužalotos žmogaus prigimties pasėkos. Ji buvo šviesesnė išminties ir stipresnė valios, negu kiti nuodėmės paliesti žmonės. Ji buvo jautresnė geriems dalykams, negu mes; ji gera labiau brangino; buvo jautresnė ir blogam, geriau, negu mes, suprato jo žalą, jo nekentė ir vengė. Ji buvo laisva nuo aistrų ir kitokių nemalonumų, sekančių iš nuodėmingos kūno prigimties.

Kalbėdami apie Marijos jausmus, pasistenkime išvengti dviejų klaidų. Būtent klaida manyti, kad Marija nejautė nieko, ką jaučia kiti paprasti žmonės.

Būtent taip pat klaida manyti, kad natūralius dalykus Marija kada nors išgyvendavo taip netvarkingai, kaip neretai išgyvena paprasti žmonės.

Iš Evangelijų matyti, kaip santūriai Marija išgyveno apreiškimo naujieną ir kitus didžiulesius savo gyvenimo džiaugsmus. Ir jos sieloje ne kartą, be abejojimo, džiaugsmas buvo labai didelis, tačiau tie džiaugsmai niekad nesuardė Marijos ramybės ir neišvedė jos iš lygsvaros. Kada reikėjo, ji mokėjo savo džiaugsmą ir visai paslėpti.

Tokiu pat būdu Marija pergryvendavo ir skausmus. Šv. Benediktas teisingai sako, kad Marijos skausmas, stovint jai šalia kryžiaus Kristaus mirties valandą, buvo didesnis, negu galėtų pakelti paprasto žmogaus prigimtis. Ji žinojo, kas yra ir kaip yra nekaltas jos sūnus, kur pasmerkto jos mylimo Dievo ir jos mylimos šventovės kunigai, pažemindami ją labiau už žmogžudį. Sunku suprasti, kaip buvo skaudu Marijai tai pakelti.

Tačiau klysta, kurie mano, kad savo didžiuosius skausmus Marija kentėjo kaip nors netvarkingai. Buvo parašytos knygos (pvz., Marijos Raudos, klaidingai priskirtos šv. Bernardui, Kristaus kančios dialogas, klaidingai priskirtas šv. Anzelmui, šv. Brigitos regėjimai ir kt.), kuriose Marija buvo vaizduojama Kristaus kančios metu alpstanti, nualpusi puolanti Magdalenos rankas, nualpusi parpuolusi po kryžiumi ant žemės ir panašiai. Šv. Marijos Apreiškimo Kunigų kongregacija buvo paruošusi „Marijos alpinį valandą“ ir norėjo toms maldoms gauti iš Šventojo Sosto atleidus. Tačiau Šventasis Sostas visus tokius Marijos vaizdavimus ir tokį pamaldumą Marij pasmerkė. Pasmerkė ir tas knygas, kurios taip vaizdavo Mariją. Marija mokėjo valdytis ne tik džiaugsmuose, bet ir skausmuose. Apie Marijos didžiausio skausmo metu pasakyta, kad Kristaus mirties metu ji stovėjo šalia kryžiaus. Stovėjo kenta dama, bet rami ir susivaldanti. Ji girdėjo ir suprato, kaip mirdamas Kristus kalbėjo jai ir kitiems. Jos sveika ir apvaldyta prigimtis, jos gilus tikėjimas ir pasitikėjimas Dievu Tėvu, savo dieviškuoju sūnumi, jos tyra meilė Kristui ir savo priešams jai padėjo ramiai pakelti visas kančias.

MARIJOS NUOPELNAI IR JOS TOBULUMAS

DVIDEŠIMT ANTROJI DIENA

Apreiškimo metu arkangelas Gabrielis Marij pavadino malon s piln ja. D l Marijos pašaukimo, kur jai skyr Šven iausioji Trejyb , jai buvo suteikta be jos nuopeln tiek malon s, kad ji tikt tam pašaukimui ir ištes t jai paskirtas pareigas gerai atlikti.

Žmogaus siela Dievo malonei yra berib . Kiek jai Dievas maloni besuteikt , tai ji vis dar gali ir pati daugiau j užsitarnauti ir veltui iš Dievo gauti. Ir Marija, nors buvo prad ta be gimtosios nuod m s, nors angelas j pavadino malon s piln ja, tai vis tiek gyven-dama ji patyr dar daug nauj Dievo maloni . Gyven-dama Marija daug kent jo, daug meld si, daug nuopel-ning darb padar . Ar visi tie dalykai dar padidino jos sielos kilnum , jos nuopelnus ir jos garb amžina-jam gyvenime ? Taip. Kod l mes tur tume manyti, kad naujos malon s, jos asmeniškai susivaldymai, geri dar-bai, šventai pakelti kent jimai b t lik Marijai be nau-dos?

Jau vien d l to, kad mes nesame prad ti be gimto-

sios nuod m s, kaip Marija, ir d l daugelio kit priežas-
i mums yra sunkiau tobulai laikytis m s vidini
išgyvenim metu, neprarasti lygsvaros didelio džiaugs-
mo ar didelio sielos skausmo metu. Ta iau yra teisinga,
kad juo kuris žmogus yra laisvesnis nuo nuod ming
silpnybi , juo kurio yra gyvesnis tik jimas ir pasitik -
jimas Dievu ir Šven iausi ja Marija, tuo lengviau žmo-
gui išsilaikyti tvarkingai vairi išgyvenim metu.

Kai gerai pasiruoš mes priimame šventus Sakra-
mentus, tai m s siela patiria ypating maloni ne tik
d l m s pasiruošimo, o iš paties Dievo gerumo, kur
jis mums parodo tomis Sakrament progomis. Tos
mums Dievo veltui teikiamos malon s yra daug dides-
n s už tai, k mes savo geru pasiruošimu — savo veiks-
mais užsitarnaujame. Tai vyksta ne iš m s valios, o
iš Dievo valios, kad jis m s veiks m progomis parodo
mums savo gerum ir malon s gausum .

Marijos gyvenime buvo daug toki vyki , kuriuos
galima lyginti su tuo, kas m s gyvenime yra Sakra-
mentai. Marijos nekaltas prasid jimas jai suteik tas
pa ias malones, kuri gavo pirmieji žmon s ir kurias
mes gauname per Krikšto Sakrament . Išganytojo si-
k nijimas, gimimas, Šventosios Dvasios at jimas Ma-
rijai tur jo suteikti ypating maloni . Kristui žen-
gus dang , Marija dalyvaudavo šv. Miši aukoje ir
Šventojeje Komunijoje. Tai suteik ir Marijai t pa i
maloni , kuri mes patiriame, pamaldžiai dalyvaudami
šv. Mišiose ir vertai priimdami Švent j Komunij .

Mes tikime, kad m s gyvenime visokia patirtis ir
Dievui paaukota m s auka, kiekvienas darbas, atlik-
tas gera intencija, m s maldos yra m s nuopelnai

Dievo akyse. Negali būti jokios abejonų, kad ir Marijai buvo užskaityti jos asmeniniai nuopelnai. Marija nebuvo reikalinga atgailos ir gerą darbą savo nuodėmes atlyginti pas Dievą. Jos visi nuopelnai padidino jos garbą, jos laimėjimą ir jos galią danguje.

Mes stydami apie Marijos gyvenimą, matome, kaip ji save valdė, ir kiek ji aukojosi. Galima manyti, kad jos gyvenime buvo gal ir labai nepaprastu artimu meilės darbui, apsimarinimui, vairiai dorybių praktikavimu. Nereikia abejoti, kad ji savo kasdieninį gyvenimą uoliai aukodavo Dievui kaip padėką, kaip pagarbinimą, kaip ištvėrimą maldavimui.

Ši tiesa apie Marijos gyvenimą ir jos gerą darbą nuopelningumui yra labai pamokanti. Marija be nuodėmės pradėta, Išganytojo motina, tiek metų gyvenusi kartu su Išganytoju, nepasitenkino tuo, ką jai Dievas davė be jos asmeninių nuopelnų, nors tos malonės buvo nepalyginamai didesnės už didžiausiojo šventojo viso gyvenimo nuopelnus. Marija vis tiek nuolat rūpinosi, kaip geriau Dievui tikti, kaip susirinkti kuo daugiausia nuopelnų, kaip užsitarnauti didesnį garbą ir laimėjimą danguje.

Mes visi nuodėmėje gimę, visi puolę didesnės ar mažesnės mėsos pačiu nuodėmės nelaimiu, daugelis Dievui nusidėję pirmiau, negu pirmą kartą jome priimti Atgailos Sakramentą ir Šventąjį Komuniją, keliaudami mūsų žemiškojo gyvenimo keliu, kasdien suklumpame, vėl keliamės ir vėl klumpame. Ar neverta mums dažnai pačius save paklausti, ko esame verti Dievo akyse? Jei gu Marijai, malonės pilnajai, dar vis rėpjo pridėti savo nuopelnų prie tų gausių Dievo malonių, tai kaip turime

mes r pintis, k susirinksime amžinajam gyvenimui? Žinome, kad pakanka vienos mirtinos nuod m s prarasti visk , k mums Dievas suteik ir k patys užsitarnavome.

Trumpos m s gyvenimo dienos. Ir per t trump laik esame tiek neatsarg s išbarstyti Dievo malones, susirinktus nuopelnus, tiek ner pestingi Dievui atsi-teisti už kaltes, pad koti už malones, j pagalba daugiau nuopeln susirinkti. Mums skirto žemiškojo gyvenimo dienos greit prab gs, ir k nusineši iš šios žem s, nuei-damas pasirodyti Dievui ir Šven iausiajai Marijai?

Labiau už visokius kitokius mums reikalingus dalykus prašykime Marijos užtarimo pas Švent j Dvasi , kad t svarbi mus lie ian i ties geriau suprastume ir jautriau prisimintume.

MARIJOS TIK JIMAS IR KLUSNUMAS

DVIDEŠIMT TREJOJI DIENA

Marijos palyginimas su kitais asmenimis padeda geriau pažinti jos asmens grožį. Jis mes palyginsime Marijos tikėjimą ir klusnumą Dievui su keliais žymiausiasiais asmenimis.

Mūsų pirmiesiems tėvams, kurie pradžioje buvo tokie pat nekalti, kaip ir Švenčiausioji Marija, Dievas betarpiškai davė kaimą kuriuos savo sakymus. Juodu taip pat suabejojo tikėjimo sakymo svarba ir Dievo nepaklausė. Žinoma, kokios baisios buvo to nepaklusumo pasekmės.

Žydų tautos, o dalinai ir visos žmonijos, labai Dievas buvo pašaukęs didelei misijai Mozė. Mozė Dievo žodžiui tikėjosi, tačiau jis per daug bijojo Faraono galybės, savo tautiečių silpnybių ir todėl vis nuolat prašydavo iš Dievo koki nors regimo ženklo, kuriais jis galėtų patvirtinti tai, ką sako Dievo vardu. Galutinai vieną kartą jis per daug suabejojo Dievo gerumu sutiktų sunkenybių akivaizdoje, ir už tai Dievas neleido jam eiti į žemę, kurią jis turėjo nuvesti savo tautai.

Zakarijui angelas Dievo vardu praneš , kad jis bus t vas k dikio, kuriam bus skirta paruošti žmonė širdis pasitikti ateinant Išganytoj . Ir Zakarijas, panašiai kaip Moz , praš iš angelo ženkl, kad jo žodis yra teisingas. Angelas dav jam ženkl , bet labai nemalon — už nepasitik jim angelo žodžiu Zakarijas pats negal s ištarti žodžio, kol jis nesuteiks k dikiui to vardo, kur buvo sak s angelas.

Angelas ir Marijai praneš naujien , kuri buvo nepalyginamai didesn už tai, k Dievas sak Adomui ir Ievai, k Dievas kalb jo Mozei, k angelas kalb jo Zakarijui ar kuriam nors kitam žmogui. Jau žinome, kaip Marija pri m angelo žodžius. Ji nužemintai ir trumpai atsak : „Štai aš Viešpaties tarnait , teb nie man taip, kaip tu pasakei“. Marijos atsakymas yra pilnas tik jimo ir pasitik jimo Dievo valia ir angelo žodžiais, pilnas nusizeminimo ir klusnumo. K daugiau b t gal jusi Marija pasakyti, išreikšdama savo nusizeminim ir atsidavim Dievo žodžiui ir valiai? Jos žodyje telpa viskas, ko gal t Dievas laukti iš klusnios sielos. Savo žodžiais Marija pareišk , kad jos siela, jos k nas, jos visos gyvenimas, jos žadai — viskas yra Dievo tarnybai. Su jos visa asmenybe tesielgia Dievas pagal savo vali .

Marijos tik jimas ir klusnumas pasidaro dar aiškesni, gražesni ir brangesni m s protams ir širdims, kai atsimename, kokios buvo jos klusnumo ir tik jimo pas kos mums. Apie tas pas kas šv. Povilas sako: „Kaip per vieno nuod m pasmerkimas at jo visiems žmon ms, taip ir vieno teisumu gyveninio išteisinimas ateina visiems žmon ms“. (Rom. 5, 18). O šv. Ireniejus

daro tok palyginim : „Kaip per savo neklusnum Ieva tapo priežastimi mirties sau ir visai žmoni giminei, taip lygiai Marija per savo klusnum tapo priežastimi išganymo sau ir visai žmoni giminei“ (Adv. Her. III. c. 22).

Kad Marija vis savo gyvenim buvo vienodai klusni Dievo žodžiui ir visada vienodai Dievu pasitik - jo, paliudija jos tik jimas ir klusnumas Kristaus žodžiui, ištartam ant kryžiaus: „Moteriške, štai tavo s nus“. Marija n neband svarstyti, kaip t žod priimti, ar jis praktiškas, kada ir kaip j vykinti. Jai užteko, kad tai buvo Kristaus žodis, ia pat to žodžio paklaus „ir nuo tos valandos mokinsys pasi m j pas save“. (Jon. 19, 27).

Žmogiškomis akimis ži rint, Marija, labai mažas asmuo, savo klusnumu ir tik jimu Dievu tapo augš iau - siu ir galingiausiu iš vis žmoni .

Taip vyko su Marija. O k dav kit žmoni klusnumas Dievui? Vyrai, v liau pavadinti apaštalais, Kristaus pašaukti, visk met ir nu jo su juo. K jie b t nuveik , jeigu b t J zaus nepaklaus ? Povilas, neregimo balso sudraustas ir pašauktas skelbti Krist , kurio tikin iuosius jis persekiojo, Dievo balso nužemintai paklaus ir tapo Dievo išrinktuoju indu nešti švies pagonims. Evangelijos mini vien jaunuol , kur Kristus kviet eiti su juo. Jaunuolis buvo turtingas, jam pagailo turt ; jis sugr žo pas juos ir juose žuvo jo vardas, o gal ir jo siela.

Šie Marijos tik jimo ir klusnumo Dievui palygini - mai su kitais asmenimis yra didelis pamokymas ir sp - jimas kiekvienam žmogui. Daugeliui gal jau per v lu

apie tai girdėti. Daug yra žmonės, kurie laiku Dievo nepaklausę gali savo klaidą tik apgailėti, bet negali jos pataisyti. Šia padarytus palyginimus taikiau verta dažnai prisiminti jauniems žmonėms ir jautėmams. Žmogaus visa žemiška ateitis, jo gyvenimo vertė ir laimėjimai, tiek laikinoji, tiek amžinoji, slepiasi tame, ar išgirdęs Dievo balsą žmogus turi drąsos ir valios nuoširdžiai to balso klausyti. Iki šiol tik tie teisingai pasielgę ir ateityje tik tie teisingai elgsis, kurie Dievo šaukiami eiti vienu ar kitu gyvenimo keliu, šaukiami padaryti vienokį ar kitoki darbą, savo menku protu Dievo išminties netikrina, kurie amžinai tveriančią pasikėlygina su trumpo laiko ir menkaverkišiais išskaičiavimais, o tiki ir pasitiki, kad Dievas yra išmintingesnis už žmogų, kad Dievas nori mums gero daugiau, negu mes patys sau. „Marija pasirinko geriausią dalį, kuri nebus iš jos atimta“. (Luk. 10, 42).

KOD L MARIJA NENUSID JO

DVIDEŠIMT KETVIRTOJI DIENA

Žinome, kad Marija tur jo piln žmogaus prigimt . Nuo m s ji skyr si tik tuo, kad buvo prad ta be gimtosios nuod m s. Marija, laisva nuo gimtosios nuod m s, tur jo šviesesn prot , negu m s nuod m s susilpninti protai. Marijos valiai buvo lengviau kovoti su silpnybi taka, negu m s valiai. Ta iau ir Marijos valia buvo pilnai laisva — ji gal jo laisvai apsispr sti, ar Dievo klausyti ar ne. B t neteisinga manyti, kad Marija negal jusi nusid ti. Ji buvo laisva nusid ti ar ne, kaip buvo laisvi ir pirmieji žmon s. Kod l tad Marija išveng visokios nuod m s?

Šv. Tomas Akvinietis (De Veritate, q. 24, a 9) nurodo tris priemones, kurios, sujungtos kartu tame pa iame asmenyje, daug jam padeda išsisaugoti nuod m s.

Viena iš t priemoni yra žmogaus sieloje Dievo malon s gausumas. Juo gausesn žmogaus sieloje Dievo malon , tuo žmogui yra lengviau laikyti dvasios valdžioje visas žemesnes savo galias, valdyti aistras, tuo lengviau visas savo galias nukreipti Diev .

Antra priemon yra pam gimas nuolat m styti apie Diev ir apie dieviškuosius ar nors bendrai apie dvasinius dalykus. Iš tokio m stymo vis did ja žmogu-

je meil Dievui ir viskam, kas yra Dievo. Iš tos meil s gimsta neapkanta visko, kas yra priešinga Dievui ir dieviškiesiems dalykams.

Tre ia priemon yra Dievo pagalba žmogui ten, kur vieno žmogaus j g nepakanka. Kai žmogus Diev myli, nori ir pagal išgales stengiasi Dievui nenusid ti, tai tokiam geros valios žmogui Dievas padeda ypatingu b du. Ir toks žmogus jau ia silpnybes, turi pagund , sutinka nuod m ms prog , kuriose žmogus nepaj gt išvengti nuod m s. Su kiekvienu Diev mylin iu žmogumi vyksta tas pat, kas vyko su šv. Povilu. Apaštalas Povilas vien kart tur jo labai kyri pagund ir labai kyri dvasios sunkum . Tris kartus jis šauk si Dievo, kad j nuo t kyri sunkum išlaisvint . Dievas jam vien kart atsak : „Gana tau mano malon s, nes j ga gyja tobulumo silpnyb je“. (2 Kor. 12, 9).

Tos pa ios trys priemon s ir Marij apsaugojo nuo nuod m s. Marija vairiais b dais patyr daug pašven-
ian ios Dievo malon s, kokios mes nepatiriame. Ma-
rija savo mintimis ir savo jausmais nuolatos gyveno su Dievu. To nuolatinio m stymo apie Diev keliu Marija išugd savyje didel Dievo ir dievišk j dalyk meil . Iš tos meil s joje subrendo gyvas ir nuolatinis troški-
mas daryti visa ir tik tai, kas Dievui patinka, saugotis visko ir atmesti visk , kas gal t Dievui nepatikti. Die-
vo Apvaizda buvo parinkusi Marij ypatingiems užda-
viniams. D l tos priežasties Dievas ypatingu b du visa-
da pad jo Marijai išsisaugoti visokios nuod m s.

Ši graži tiesa apie Marij mums turi labai didel s ir praktiškos vert s. Gimtosios nuod m s mes neišven-
g me, nes tai ne nuo m s priklaus . Ta iau gimtosios

nuod m s kalt mummyse yra panaikinta per Krikšto Sakrament . Kuris iš m s pasieksime amžinyb je didesn s ir kuris mažesn s laim s ir garb s, kuris žmogus pražudys savo siel , tai visa jau priklauso nuo m s asmenini nuopeln ar nuo mi .

Išvengti nuod m s, o taip pat susirinkti kuodaugiausia nuopeln ir mums yra tos pa ios priemon s, kaip Marijai. Juo dažniau ir juo daugiau patiriame pašvenian ios malon s, tuo labiau m s visa b tyb linksta

Diev . Gi priemon s padidinti savyje pašvenian i malon yra Sakramentai. Užtat labai vertinkime gerai priimamus Atgailos Sakrament ir Švent j Komunij . Šios priemon s mums yra prieinamiausios, bet kartu ir svarbiausios. Antra — ir mes pratinkim s kuo dažniausiai ir kuo jautriausiai mintimis bendrauti su Dievu ir Šven iausi ja Marija. Dažno m stymo apie Diev ir Šven iausi j Marij pagalba su jais taip susigyvenkime, kad jaustume j artimum , kad iš meil s su malonumu darytume visk , kas jiems patinka ir vengtume visko, kas jiems nepatinka. Juo daugiau sigysime pašvenian ios malon s per gerai priimamus Sakramentus, juo labiau pamilsime Diev , tuo labiau Dievas saugos mus nuo visokios nuod m s, nuo visokio pikto, mums to net nežinant.

Savo prigimties silpnybes jau ia ir tobuliausias žmogus. Ir pa ius didžiausius šventuosius yra gundžiusi piktoji dvasia. Diev mylin iam ir geros valios žmogui t dalyk nereikia nei perdaug nusig sti nei d l j perdaug nusiminti. Jeigu žmogus nori ir stengiasi b ti Dievui ištikimas, tai Dievo malon yra su juo ir neleidžia nei piktajai dvasiai nei paties žmogaus silpny-

b m s nugal ti jo geros valios, apsaugoja žmog nuo nuod m s prog . Tai yra svarbi ir praktiška m s gyvenimo tiesa. Visoki sunkenybi metu j reikia atsiminti ir visada tur ti dr sos pasipriešinti blogybei, nes geros valios žmogui pats Dievas neleidžia pralaim ti prieš pikt j dvasi ir prieš nuod m .

MARIJOS MIRTIS

DVIDEŠIMT PENKTOJI DIENA

Šventajame Rašte daug kart yra pasakyta, kad žmogaus kūno mirtis yra nuodmė su pasaka. Taip pat yra pasakyta, kad nuodmė vis laik netriumfuos, kad nuodmė ir jos vaisius — mirtis yra nugalėti Jėzus Kristus mirtimi. Kūno mirtis yra laikinis dalykas. Visi — ir šventieji ir pasmerktieji — paskutinio teismo dieną Dievo akivaizdoje stos su savo pilna žmogyste — su kūnu ir siela. Po to žmogaus kūnas ir siela daugiau jau niekad nebeatsiskirs.

Mes negalime tiksliai pasakyti, kaip būtų žmogus baigęs laikinį gyvenimą žemėje, jeigu žmonės niekad nebūtų padarę nuodmės. Gal žmonės amžiną gyvenimą būtų iškeliaavę kaip pranašas Elijas, ar kaip Kristus, ar kaip Marija? Kristus buvo be nuodmės, o tačiau mirė. Tačiau iš Kristaus mirties negalima daryti išvados, kad visi žmonės būtų mirę, jeigu nebūtų buvusi padaryta nuodmė. Kristus atėjo išvaduoti žmones iš gimtosios nuodmės ir palikti priemones išsilaisvinti iš asmeninio nuodmės. Tiems tikslams pats Kristus pasirinko kančią ir mirtį. Kristus mirė ne todėl, kad turėjo žmogaus kūną ir visą žmogaus prigimtį, o todėl, kad jis

pasirinko mirtimi nugal ti ir panaikinti tas pas kas, kurias žmogus užsitrauk savo nuod me. Per nuod m mirtis at jo, per mirt buvo nugal ta nuod m .

Marija buvo be nuod m s. Ar Marija mir papras-ta žmonei mirtimi? Dievas gal jo leisti mirti ir Ma-rijai, kaip mir Kristus. Jeigu Marija mir , tai ne už savo nuod mes, o kaip Kristaus atpirkimo darbo daly- v — už kit žmonei nuod mes. Ta iau n ra jokio nei teologinio nei istorinio prieštaravimo manyti, kad Ma-rija nemir m s mirtimi. Senov s krikš ioni tradi- cija nepaliko mums joki žini , kur Marija mir , kur ji buvo palaidota, jeigu mir . Kiek siekia dokumentai, pa- sakantieji senov s krikš ioni tradicijas, juose n ra nieko tikslaus, kuo gal tume remtis, tvirtindami, kad Marija mir . Vieni iš j , kalb dami apie Marijos mirt , mirtimi vadina jos žemiško gyvenimo užbaig , ta iau nepasako, kaip tas gyvenimas buvo baigtas. Jie net Marijos dang pa mim vadina mirtimi. Kiti kalba apie Marijos užmigim ir jos pa mim dang . Tie do- kumentai niekur nemini Marijos nei mirimo nei palaido- jimo vietas.

Senov s krikš ioni tradicija perduoda vien seno- v je visuotiniai žinot ir tik t dalyk — Marija buvo paimta dang . Iš seniausio laik Katalik Bažny ios liturgijoje yra atmenami vair s Marijos gyvenimo vy- kiai. Pirmaisiais amžiais Ryt liturgijoje vienur buvo minimas Marijos iškeliavimas, o kitur Marijos pa mi- mas dang . V liau tie maži skirtumai buvo užmiršti ir liko visur vienas Marijos dang pa mimo min jimas. Ta iau nei liturgija, nei lik dokumentai, nei kokie nors

kiti tradicijos dokumentai nekalba apie Marijos mirta prasme, kaip visi žmonės miršta. Jeigu Marija būtų mirusi paprasta žmonėse mirtimi, tai tradicija nieko nekalba, kiek laiko mirusioji lauk priklimo ir pamimodang .

Jeigu Marija ir būtų mirusi mėsos mirtimi, tai viena yra aišku, kad ji mirti nebijojo. Jai negailėjo užbaigti šio gyvenimo ir palikti žeme. Jos tikėjimas bei pasitikėjimas Dievu ir dangaus pasiilgimas buvo gyvesni ir didesni, negu tie jausmai, kurie natūraliai riša žmogų prie šio laikinio gyvenimo. Jeigu apaštalas Povilas galėjo apie mirtį pasakyti, kad „Kristus yra mano gyvenimas ir mirtis yra mano pelnas“ (Pilip. 1. 21), jeigu daug paprastų šventų žmonių mirtį sutiko su džiaugsmu, tai galime nors silpnai atjausti, kad Marijai žemiškojo gyvenimo užbaiga nebuvo jokia nemaloni žinia. Marijai ta naujiena galėjo suteikti daug džiaugsmo. Marijos ištikimybė ir meilė Dievui, jos nuolatinė kontempliacija padėjo jai ramiai pakelti ne tik mažesnius gyvenimo nemalonumus ir skausmus, bet net ir pat didžiausią, bestovint šalia kryžiaus Kristaus mirties valandą. Ir žemiškojo gyvenimo užbaigos valandą jos pasiilgimas Dievu ir dangaus laimės buvo toks didelis, kad jame paskendo visi Marijos kūno jausmai. Užtat nors tiksliai ir nežinome, kaip Marija baigė žemiškąjį gyvenimą, bet yra aišku, kad ta valandą ji buvo rami, pilna vilties ir pasiilgimo jau priartėjusio amžinojo gyvenimo.

Mūsų gyvenimo paskutinį dieną ir valandą mūsų savijauta labai daug priklauso nuo to, kiek mums sakysis žinia apie mūsų gyvenimą, kiek busime mintimi si-

gilin Diev , Švenčiausis Marij , amžiną gyvenimą , kiek širdimi būsime įišsiilgę . Mes tikrai mirsime. Kiekvienas žmogus, taigi ir mes kiekvienas, gali numirti ramiai, su džiaugsmu, jeigu tokiai mirčiai ruošis.

MARIJOS PA MIMAS DANG

DVIDEŠIMT ŠEŠTOJI DIENA

Visa krikšioniškoji tradicija nuo apaštalo laikų iki šios dienos yra vienos nuomonės, kad Marija su siela ir su kūnu buvo paimta dang. Tie, kurie nori jo tvirtinti, kad tokia nuomonė atsiradusi pas krikščionis tik vėliau, nebuvo pažinę apaštalo laikų ir pirmųjų šimtmečių nuomonės. Tik po kelių šimtų metų atsirado vienas kitas, kuris pradėjo reikšti abejojimą Marijos dangų pa mimo tiesa, tačiau ir tie abejojimai liko tik pa ir rašytojų tarpe, niekad nepažeidė krikščionių visuomenės visuotinio sitikinimo ir tradicijos.

Kai vėliau Apaštalo Sostas aprobavo net Miši tekstą ir kitokį pamaldumą Marijos dangun pa mimo atminimui, tos tiesos tikrumu visi ginėjai baigėsi. Mūsų laikais Apaštalo Sostas, iš vis kraštų daugelio tikinčiųjų prašomas, dar kartą labai stropiai patikrino visą, kas apie Mariją yra kalbama Senojo ir Naujojo statymo Šventajame Rašte, kur yra tik j vis laikų krikščionys, kurie už ir prieš Marijos pa mimo dangų yra parašę vis laikų mokslininkai ir rašytojai. Po tokio stro-paus tyrimo ir po daugybės maldų, kurias buvo raginami viso pasaulio katalikai, Šventasis Tėvas Pijus

XII jubiliejiniais 1950 metais, užbaigdamas Marijos rožančiaus mėnesį, paskelbė kaip mūsų tikėjimo tiesa, kad Marija su siela ir kūnu buvo paimta dangiškai, šventasis Tvas ta proga nieko nepasakė, ar prieš paimant dangiškai Marija buvo mirusi ar ne. Kaip vakar buvo minima, tas faktas istoriniai nra aiškūs. Aiškūs dalykas yra tik tas, kad, išgyvenusi žemėje Dievo paskirtą laiką, Marija buvo paimta dangiškai.

Paveikluose matome Mariją angelų nešama dangiškai. Tie paveikslai yra sukurti žmogiškosios menininkų vaizduotės. Kad ateinančiame dangiškai Mariją sveikino ir gerbė visi dangaus gyventojai, tai yra suprantama. Tačiau savo kelionei dangun Marija nebuvo reikalinga nei angelų nei žmonių pagalba. Užteko Dievo valios sprendimo, kad Marija su kūnu ir siela ateitė dangiškai, ir tai vyko.

Ta visais laikais krikščioniškai tikėti ir dabar Apaštališkai Sostai patvirtinta tiesa mums atskleidžia daug gražių dalykų. Tai parodo, kaip Katalikų Bažnyčia gerbia savo tikinčiųjų laisvę ir nuomones. Ne apie kokius mažesnius vertės dalykus, o apie Švenčiausiąją Mariją, kuri Katalikų Bažnyčia nuo pat pradžių taip augština, garbina ir myli, ji leido savo vaikams per devyniolika šimtmečių pasisakyti viską, ką kuris galėjo ir norėjo pasakyti. Lygiai taip buvo elgtasi ir su Švenčiausiosios Marijos Nekalto Prasidėjimo tiesa. Apaštališkai Sostas davė tikintiesiems tiek laisvę, ne todėl, kad iš žmonių nuomonių ir ginčiosios pasimokytų. Kiekvienu klausimu Apaštališkai Sostas leidžia žmonėms savu protu pasiekti tiek, kiek žmogus gali pasiekti, pasisakyti viską, ką už ar prieš turi pasakyti. Tokiu būdu Marijos asme-

ne liejantiais klausimais, kaip ir kitais mūsų tikimieji liejantiais dalykais, susikurtojiakia plati literatūra, jog, galime sakyti, kad tais klausimais galime tik kiek kitokiais žodžiais pasakyti tai, kas jau daug kartų prieš mus yra kitai pasakyta. Kai beveik per du tūkstančius metų žmogaus protas jau pasakavisk, kagaljo pasakyti, tada Apaštala Sostas pasakavūžbaigiant savo žodį.

Švenčiausios Marijos pamimas dangipatvirtina visk, kDievo apreiškimas yra pasakavapie žmog. Iš apreiškimo žinome, kad dabartin mūsų mirtis ir gana ilgai trunkavsielos ir kono atsiskyrimas yra nuod mūsų pasaka. Marija buvo be nuod mūsų, ir Dievas jai padaravišimt. Gyventi kartu sielai ir knuidangaus laimje Marijai nereikia laukti žmoniavisuotinio teismo dienos. Tdienkartu su Išganytoju Marija ateis pasitikti visus atsikelianius iš mirties. Savo garbje jibus liudininkavto didingo ir kartu baisaus vaizdo, kai visoje žemje kelsis numirliai ir amžinybei bus atskirti vieni nuo kitav. Kartu su visais dangaus gyventojais Marija džiaugsis miniomis teisingj, ateinaniamžinlavim ir li dsvtos daugybavnelaiming pasmerktj, kurie tinkamu laiku jos pagalba nepasinaudojo, o dabar jiems padtijau per vlu.

Švenčiausios Marijos pamimas dangimums padeda suprasti ir palengvina tik tidiavo žodžiu, užtikrinanium mūsų prisiklim. Kai žmogus žiri žem ir msto, kad netrukus joje bus palaidotas negyvas jolavonas, kai laidojame mirusius, tai žmogaus akims ir jausmams žmogus atrodo tokia menkyb, kad tas spdis palieia net žmogaus prot. D lto sp džio stipru-

mo visais laikais buvo daugiau ar mažiau žmoni , kurie nepaj g tik ti Dievo žodžiui, užtikrinan iam žmogaus atsik lim . Ta iau ar tam Dievui, kuris iš nieko sutv r žmogaus k n ir vis medžiagin pasaul , kuris žmogaus k nui dav gyvyb ir siel , gali b ti sunku tam k nui v l gr žinti gyvyb ir jo tur t siel ? Ar gali b ti sunku mus prikelti iš mirusi j tam Dievui, kuris prieš mus prik l Lozori , Jayro dukter , Kafarnaumo našl s s n ir daug kit , kuris pats atsik l , kuris pam su k nu ir siela Marij dang . Tikime tavo žodžiui, m s Dieve. Garbiname tave, Marija, esan i danguje, ir meldžiame mums pad ti, kad žem je nepaklystume, kad neprarastume kelio, kuris mus turi atvesti pas Diev ir pas tave.

MARIJA — MUS TARPININK PAS DIEV

DVIDEŠIMT SEPTINTOJI DIENA

M s kasdienin j kalboj tarpininku vadiname ne tik tikruosius tarpininkus, bet ir pasiuntinius, ryšio tarp asmen palaikytojus. Tikra prasme tarpininkas yra toks asmuo, kuris padeda susitaikyti dviem ar daugeliui asmen , kurie vieni kitus yra užgav ar vieni kitiems yra k nors skolingi.

Ir žmonė tarpe gali atsitikti, kad nusikalt s asmuo yra bej gis — negali savo klaidos pats pilnai atitaisyti. Ir kol n ra pilnai atsilyginta, tai gali b ti tik klaidos atleidimas, bet tai nebus atsiteisimas. Jeigu kiekviena klaida b t atleista be atsiteisimo ar be atitaisymo, tai ne kart kitiems gal t atrodyti, kad kaltas yra ne tas, kuris k nors žeid ar nuskriaud , o tas, kuris žeistas ar nuskriaustas. Jeigu Dievas žmogui kaltes atleist be jokio atsiteisimo, tai ne vienas gal t pamanyti, kad tos kalt s nedidelis dalykas, kad Dievo reikalavimai nesvarb s ar gal net neteisingi.

Žmonė tarpe retai pasitaiko toki kilni širdži , kad užgautasis ar nuskriaustasis pats stengt si pad ti kaltajam atitaisyti padaryt klaid ir tai daryt ne

savo naudos paisydamas, o vien tik iš meil s nusikaltusiam asmeniui. Tokios nepaprastos meil s parod tik Dievas žmogui, žmogus Dievui nusid jo, prarado keli išganym ir pats negal jo jokiu b du tos klaidos atitaistyti. Dievas pats m si žmogui pad ti. Šven iausioji Trejyb , kuri žmogus buvo žeid s savo nuod me, taip sutvark , kad už pirm j t v ir m s vis gimt j nuod m at jo atlyginti vienas iš Šven iausiosios Trejyb s asmen — Dievo S nus, Išganytojas. Nors tame Išganytojo darbe labai svarbus vaidmuo teko Šven iausiajai Marijai, ta iau ne ji atpirko žmonij , ne ji permaldavo Šven iausi j Trejyb už žmoni nuod m . Tame vykyje ji buvo tik maža Išganytojo talkinink . Sakome — maža talkinink , nes ir kilniausias žmogus bet kokiam Dievo plane yra tik mažas talkininkas. Žmogaus talkos Dievas iš viso n ra reikalingas. Kai Dievas leidžia žmogui dalyvauti kokiam nors jo plane, tai tuo Dievas žmog begaliniai išaugština.

Kiekvienas žmogus savo gyvenime Diev žeidžia daug kart . Jeigu Dievas savo malone mums nepad t , tai mes niekad nepaj gtume Dievo permaldauti. Ta iau net Dievo malon mis naudodamiesi mes negalime b ti tikri, ar m s ir didžiausias noras Diev atsiprašyti gali b ti pakankamas. Dievas dav mums tarpinink Marij . Iš toki vyki , kaip Marijos prašymas Galilijos Kanoje, kaip Kristaus žodžiai, ištarti ant kryžiaus Marijai ir Jonui, matome, kad Marija buvo tarpinink tarpe Kristaus ir žmoni dar žem je. Marija yra m s tarpinink ir dabar. N ra jokio pagrindo manyti, kad Kristus, pasirink s Marij b ti tarpininke tarp jo ir žmoni , kada nors b t t pasirinkim atšauk s.

Nuo pat savo gyvavimo pradžios Bažnyčia visada mokėjo, kad Marija yra žmonija tarpininkė pas Dievą. Paskutiniai jos laikai šventieji Tavo vai Pijus IX, Leonas XIII, Pijus X, Pijus XI ir dabar Bažnyčia valdoma Pijus XII daug kartų žmonijai priminė, kad Marija yra mūsų tarpininkė pas Dievą, ir nuolat ragina ją šauktis. Kad būtume tikri, jog mūsų maldos Dievui tikrai pasieks, Šventieji Tavo vai mus ragina kiekvieną mūsų prašymą siųsti Dievui per Mariją. Keliolikos šimtmečių žmonijos patyrimas šv. Bernardas išreiškia gražiais žodžiais savo maldoje: „nuo amžių yra negirdėta, kad kas nors, jėškodamas Tavo pagalbos, šauktis Tavo apgynimo, prašydamas Tavo užtarimo, būtų buvęs apleistas“. Marija parodė daug kartų savo stebuklais, kad ji yra mūsų tarpininkė pas Dievą.

Kad nereikėtų mus raginti būti pamaldžiais Marijai ir ja pasitikėti, dažnai pagalvokime, kokia tarpininkė yra Marija. Marija yra Išganytojo motina. Su ta garbe ir ta pareiga surišti jos nuopelnai pas Dievą yra amžini. Ji yra Kristaus viso žemiškojo gyvenimo ir jėkanai dalininkė. Jos meilė ir ištikimybė Kristui buvo visiška net ir tada, kai ji negalėjo nieku jam padėti. Jos visas dalyvavimas atpirkimo darbe yra tokios reikšmės, kurios mes niekad nepasakysime silpnais žmogaus žodžiais. Ta nepaprastoji tarpininkė dabar yra danguje. Bėdamas visokios malonios pilnoji, ji yra žmogui jėreikalinguose daug palankesnė ir gailestingesnė už pat tobuliausi šventieji.

Tarpininkauti pas Dievą Marijai yra ypatingai maloniu, kai žmonės nori atsiprašyti Dievui už žėidimus, kai nori sigyti daugiau Dievo meilės, nori pasiekti didesnio

sielos tobulumo. Tokiuose reikaluose visada galime būti tikri, kad mūsų norai, mūsų maldos Dievui per Mariją bus labai vaisingai patenkintos.

Visus mūsų sielos išgyvenimus — gailest už nuodmes, dkingum, meilės aktus, visus prašymus Dievui šikime per Mariją — jie visi Dievą pasieks ir bus Marijos užtarti.

Didžiausia savo garbe ir nuopelningiausiais darbais laikykime mūsų tarpininkavimą tarp Dievo ir artimo — vieni kitus ragindami didesnį Dievo meilę ir padidinti vieni kitiems išganyti savo sielas.

ŽMONIJOS RYŠYS SU KRISTUMI

DVIDEŠIMT AŠTUNTOJI DIENA

Yra tiek daug vairi motyv , d l kuri Kristus mums yra labai artimas, kad apie Krist svarstome, kalbame, j meldžiam s tokia nuotaika, tarsi jis b t vienas iš m s .

Jeigu savo žmogišk j prigimt ir k n Kristus b t gav s ne iš Marijos ir Dievas savo visagalybe b t Kristaus žmogišk j prigimt suk r s kitokiu b - du, mums b t sunku atsp ti, ar Kristaus k nas ir žmogiškoji prigimtis buvo tokie, kaip m s . Jeigu Dievas b t tai padar s be Marijos tarpininkavimo, tai gal tu-me manyti, kad Kristus tik atrod , kaip visi žmon s, bet jo žmogiškoji prigimtis gal jo b ti kitokia. Tada mums b t sunku Krist laikyti mums tiek artimu, kaip dabar mes tai jau iame.

Dabar mes žinome, kad Kristus gim , kaip kiekvienas žmogus, augo motinos padedamas ir jos globoje. Ta Kristaus žmogiškosios prigimties ir jo viso žemiškojo gyvenimo tarpinink , jo augintoja, jo glob ja buvo Marija. Marija tad buvo tarpinink m s žmogiškos giminyt s su Kristumi.

Šventasis Raštas mums pasako, kad Kristus tur jo ne tik žmogišk j prigimt , bet jis net m s nuod mes prisi m sau. Sav nuod mi Kristus negal jo tur ti, nes jo žmogiškosios prigimties neliet žmoni gimtoji nuod m . B damas ne tik žmogus, bet ir Dievas, Kristus negal jo niekam nusid ti. Jis prisi m m s nuod - mes ne ta prasme, kad pats b t tap s kaltu nors viena iš m s nuod mi , o ta prasme, kad jis prisi m už m s nuod mes atlyginti. Mums nelengva tuos dalykus suprasti, ta iau Dievui yra aišku, kad tokiam atlyginimui už žmones reik jo asmens su pilna ir tikra žmogiška prigimtimi. Užtat Kristus tur jo prisiimti vis žmogišk j prigimt . Kaip kiekvienam žmogui, Kristui žmogišk j siel dav dangiškasis T vas, o k n — Šven iausioji Marija. Ir taip Marija tapo tarpininke ne tik m s bendrumo su Kristaus žmogyste, o tapo tarpininke m s su Kristumi, kaip Išganytoju.

Savo kan ia ir mirtimi Kristus vykđ atpirkim — permaldavo Šven iausi j Trejyb ir atlygino už gimt j nuod m . Pagrindin savo pasiuntinyb — atpirkim Kristus vykđ tik vien kart . Ta iau Dievas žmones ir sutv r tam ir nusikaltusiai žmonijai Atpirk j siunt tik d l to, kad vis laik žmon s gal t b ti su Dievu. Kristus, prisi m s už žmones toki auk — tapti žmogumi, patirti žmogaus gyvenimo visus vargus, b ti nukankintu ir nužudytu, nesielg kaip samdiny s. Samdiny s atlieka darb , gauna atlyginim ir daugiau jam ner pi, koks yra jo atlikto darbo likimas. Kristaus atpirkimo geradaryb yra ne samdinio darbas. Atpirkimas yra meil s aktas, parodytas nelaimingam k riniui — žmogui, tokios meil s, kuri mums, žmon ms, ne tik

jausti yra peraugštas dalykas, bet kuri net suprasti esame per silpni. Iš tos dieviškosios meilės, dėl kurios visus žmones atpirko, Kristus norėjo, kad jo ryšiai su žmogumi niekad nenutrūktų, niekad nesusilpnėtų, niekad nebūtų pamiršti. Kristus pasiliko su žmonėmis ne tik Šventojoje Eucharistijoje, bet savo auka, savo meile jis save ir visus žmones sujungė vienam mistininkui. Apie šį mūsų ryšį su Kristumi ir mūsų visų savo tarpe per vieną mistiną Kristaus kūrė išsamiai kalba dabartinis Šventasis Tėvas Pijus XII. Apie Kristaus mistinio kūno prasmę ir reikšmę čia nekalbėsime. Iš tos tiesos seka, kad Marija yra tikroji tarpininkė tarp mūsų ir Kristaus ir tame nepaprastame mistinio Kristaus kūno ryšyje.

Marija nėra kiekvieno mūsų motina paprasta prasme. Kiekvienas turime savo, kad ir labai brangi, tačiau žymiai paprastesnę motiną, negu Marija. Tačiau Marija yra tikra prasme Kristaus motina. Mes tikra prasme esame nariai Kristaus mistinio kūno. Jeigu taip, tai Marija yra viso to Kristaus mistinio kūno dvasinė motina.

Tokie dideli ir reikšmingi yra mūsų ryšiai su Kristumi ir su jo motina Šventąja Marija. Duodama Kristui žmogaus kūną, Marija tapo mūsų giminytės tarpininke su Kristaus žmogyste, tarpininke su Kristumi, mūsų Išganytoju, tarpininke mūsų Kristaus mistinio kūno nariu, su tuo kūno galva ir širdimi - Kristumi. Jeigu kuris žmogus savo giminiškas praeityje turėtų labai žymius žmonius, tai jis nėra vieno vis tiek negalėtų palyginti su Marijos kilnumu. Ir tie tolimos giminytės ryšiai su anais žmonėmis būtų tolesni už tuos ryšius, ku-

rie yra tarp mūsų ir Marijos. Mūsų ryšiai su Marija yra labai augštos kilmės; jų artimumas yra matuojamas ne generacijų skaičiumi, o sielos artumu Marijai. Tiesiniai ryšiai su Marija supratimas ir branginimas padeda mums suprasti mūsų pačių kilnumą, teikia mums daug dvasios ir daug vilties.

M S KRYŽKEL S

DVIDEŠIMT DEVINTOJI DIENA

M stant, kiek buvo praeityje visoki garsi žmoniai, kaip tuos žmones gerbia gyvenantieji paskui juos, savaime si losi mintis, kad labiausiai vis mylimi ir gerbiami tur t b ti pirmieji žmon s — m s vis bendri t vai Adomas ir Ieva. Juodu ne iš žmoni gim , o pats Dievas be joki tarpinink dav jiems k nus, gyvybes, sielas — pašauk juos iš neb ties žemiškam ir amžinam gyvenimui. Juodu taip gerai pažinojo Diev ir apie j tiek daug žinojo, kad su jais negali b ti palygintas joks kitas žmogus. J k nai ir visa žmogiškoji prigimtis buvo taip tobuli, kad po j tokio tobulo žmogaus niekad nebuvo ir nebus. Juodu mat ir vald gražiausi Dievo sukurtos gamtos viet — roj , tok graž ir turting , kokio dabar n ra ir nebus. Tie pirmieji m s t vai buvo domiausi iš vis žmoni , iki šiol gyvenusi ir ateityje gyvensian i .

O ta iau žmoniai tarpe jie taip retai minimi, galima sakyti, nematome jiems jokios pagarbos. Tai yra kalt ne vien žmoniai trumpos atminties ar j ned kingumo. Juodu Dievui nusikalto, parodydami jam per mažai pasitik jimo ir klusnumo. Tas vienas j nusikaltimas nu-

ved juos pa ius visokio apsvylymo keliu; visi j vai-
kai iki amži pabaigos tur s daug kovoti, kad apsigint
nuo pragaro, ir laim eis tik per kovas, didelius vargus
ir mirt .

Iš vis žmoni šiandien garbingiausia ir mylimiau-
sia yra Marija. Šv. Elzbieta pasak Marijai, už k ji
yra palaiminta ir už k j gerbs visos žmoni kartos.
„Palaiminta tu, kuri tik jai“. Adomas ir Ieva b t
niekad savo didyb s neprarad , jeigu b t Dievo žo-
džiui tik j ir jo klaus . Marija yra gimusi iš nuod -
ming t v , o ne taip, kaip pirmieji žmon s; gyvendama
vargingai, tapo laiminga, didinga ir galinga tik tod l,
kad patik jo Dievo žodžiui, pasakytam jai per angel ir
parod savo visišk klusnum ir atsidavim Dievo pla-
nams. Jeigu Marija b t nepatik jusi angelui, ar, nors
ir tik dama, b t netur jusi dr sos prisiimti tai, k jai
Dievas skyr , niekas šiandien apie Marij nekalt ir
niekas j nesimelst . Jos vieton Dievas b t pasirin-
k s kit siel , o Marija v liau b t pati sau prikaišiojusi
ir b t kankinusia iš baim s, kaip jai reiks mirties va-
land stoti to Dievo akivaizdoje, kurio ji nepaklaus ir
bijojo tapti Dievo talkininke jo apvaizdos planuose.

Kiekvienas žmogus savo gyvenime daug kart pa-
tiria t pat bandym , koks buvo pirm j t v ir Ma-
rijos. Daug kart mums tenka rinktis Dievo žod ir jam
klusnum arba bailiai bei savanaudiškai teisintis, atsi-
kalbin ti, surasti visoki nenuoširdži pasiteisinim ir
taip nusikalsti pasitik jimui Dievu ir klusnumui jo va-
liai. O, kad tokiomis valandomis mes visada atsimin-
tume pirmuosius žmones ir Marij ! Ir reikia dažnai
juos atsiminti, ypatingai, kai tenka susvyruoti, k rink-

tis: Dievo žodis ar savo jausmų balsas, klusnumas ar neklusnumas Dievui.

Ypatingai jaunam žmogui yra svarbu nebūti bailiu ir trumpos dienos malonumų įieškotoju, kai ateina valanda rinktis pašaukimui. Tiesa, kad didelei daugumai žmonių yra skirta gyventi pasauliečių šeiminį gyvenimą. Tačiau ir tas gyvenimas turi savo kelius, kurio kryptis yra parašyta Dievo žodžiais. Šalia to Dievo žodžio ir šeimyniniam gyvenimui žmonės yra prirašę visokių sofizmų, sukurtų ne žmogaus išminties, o noro pateisinti visokius savo išsikreipimus Dievo ir prigimties statymams. Ir pasaulyje gyvenę žmonės dažnai pastatomi prieš galvos kėliką rinktis — Dievo žodis ar žmonių sofizmas. Ir pasaulyje gyvenant, kiekvienas, kuris bijo ar nenori būti klusnus Dievo žodžiui, anksčiau ar vėliau ateis akligatvė, iš kurios nėra kelio nei pirmyn nei atgal. Kaip už pirmą kartą klaidėnantis visa žmonija, taip ir už visą klaidą tenka kentėti ne tik jiems patiems, bet dažnai ir jų vaikams.

Per amžius taip buvo ir taip bus, kad dalis žmonių — berniukai ir mergaitės — dar jauname jų amžiuje yra Dievo šaukiami būti Dievo darbui dalininkais, tarnauti jam ir kitiems žmonėms. Ugnies ar aukso raidėmis rašyto kvietimo jie negauna. Dievas nusiųs angelus jiems nusiųs. Pats Dievas ramiai kalbės jiems sieloms. Tada Dievo žodis žmogaus siela pajunta ir supranta. Siela, būdama Dievui panaši ir Dievui skirta, yra visada linkusi būti tam Dievo balsui klusni. Tačiau prieš Dievo balsą kalba klaidinga jauno žmogaus vaizduotė, žadanti jam už neklusnumą aukso kalnus, rojus, gražesnius už anđelo Adomo ir Ievos prarastus; dažnai prieš Dievo balsą išsina kal-

bet ti jauno žmogaus tave, draugai, draugai. Jie jaunam žmogui prikalba ir prisielo tiek visokios laimės ir grybi, tarsi viskas būtų ne Dievo, o jų rankose. Jie žada jaunam žmogui tironiją, nuo kurio Dievas jiems rakto nedavė; rodo jam ir žada amžinos laimės ir gyvybės obuolį, o ten yra tik obuolys nuo Mirusios Jeros kranto — neblogas akiai, bet viduje tik karštos dulks. Toki savij suvedžioti jaunuoli pasaulyje yra nemaža. Dievo žodžio nepaklausę, jie eina per gyvenimą apkartusia širdimi, dažnai netekdami kantrybės ir net teisingo kelio.

Pirmieji žmonės ir Marija lieka amžini liudininkai, kaip yra svarbu Dievo žodžiui tikėti ir jį klausyti.

MARIJA — KRISTAUS IR ŽMONI MOTINA

TRISDEŠIMTOJI DIENA

Kiekvienam iš mūsų artimiausias asmuo iš vis žmonių pasaulyje yra motina. Kiekvienas esame motinos pagimdyti, motinos maitinti ir auginti. Net ir tam, kuris, ateidamas į pasaulį, neteko savo motinos, jos nematė ir jos neatsimena, nėra pasaulyje kito žmogaus, kuris galėtų jam duoti tai, ką davė motina — kuri jam davė kūną iš savo kūno ir gyvybę. Kiekvienam iš mūsų, kaip kūriniui iš sielos ir kūno, tarpe Dievo ir mūsų stovi motina. Tad nebe reikalo meilėti tave ir motinai Dievas stato pirmoje eilėje po meilės, pagarbos ir klusnumo Dievui.

Visi katalikai Švenčiausiąją Mariją vadiname ir laikome motina. Kokia prasme ir kieno motina Marija yra?

Marija yra Kristaus motina. Tačiau Kristus savo asmenyje turėjo ir pilną žmogaus prigimtį ir tikrą dievybę, kaip žmogaus pilną prigimtį pirmąsias Švenčiausiosios Trejybės antrasis asmuo. Kristus tapo žmogumi ypatingu tikslu — atpirkti žmoniją. Jis yra žmo-

nijos Atpirk jas. Kokia prasme Marija yra Kristaus motina ?

Marija dav Kristui žmogišk j prigimt ir j pagimd . Taigi, Marija yra tikra motina Kristaus kaip žmogaus. Ta iau Marija pagimd Kristaus ne tik žmogišk j prigimt . Ji pagimd Krist tok , koks jis yra. Marija yra Kristaus — Dievo ir žmogaus motina. Išganytojo uždavin Kristus prisi m ne po gimimo, o sik nijo, kad b t Išganytoju ir gim kaip Išganytojas. Taigi, Marija yra tikra prasme ir Išganytojo motina. Šventasis T vas Pijus XII sako, kad „iš Dievo sutvert matom ir nematom b tybi n ra n vienos, kuri gal t lygintis su Marijos didingumu. Tuo pa iu metu ji yra Dievo tarnait ir augš iausia vis Karalien ; yra amžinai Pana ir Motina“. Tikra motina Kristaus - Dievo, Žmogaus, Išganytojo.

Marija yra ir žmonė motina. Kokia prasme? Beveik kiekvieno gyvenime pasitaiko, kad ne vien moter vadiname savo motina. Turime mus pagimdžiusi motin . Motina vadiname ir t moter , kuri kieno nors k - dik sis nija. Pusiau našlai iai paprastai motina vadinama savo pamot . Žmon s paprastai sako, kad yra kaip tikra motina tokia moteris, kuri kam nors padar k nors ypatingai gero. Turime dar krikšto motin .

N viena iš ši vis prasmi Marija n ra m s motina. Ji m s nepagimd , nebuvo nei pamote, n ra m s sis nijusi žmonė statym keliu, nebuvo mums nei krikšto motina. Ir už jos mums geradarybes motina j vadiname ne ta prasme, kaip vadiname koki nors m s geradar kit moter , nes mums suteiktos Marijos geradaryb s yra visai kitokios r šies. Apaštal

Sostas yra atmet s visus bandymus aiškinti, kad Marija yra m s motina kokia nors žemiška prasme. (23. 3. 1908).

Ta iau Marija yra tikra m s motina dvasine prasme, kuri negali b ti teikiama ar pritaikoma jokiai kitai moteriai. Marijos tikras s nus mus atpirko. Per atpirkim tapome visi vieno mistinio Kristaus k no nariai. To mistinio Kristaus k no galva yra pats Kristus, o motina per Krist yra Marija. Tokiu b du Marija yra dvasin vis to k no nari motina. Ta dvasine prasme Marija yra tikra m s motina.

Kadangi Kristus at jo išganyti visus žmones, visus padaryti jo mistinio k no nariais, tai ir Marija yra dvasin motina kiekvieno žmogaus, kuris nepraras savo sielos. Marija yra dvasin motina ne tik t , kurie šian dien yra Dievo malon je, bet ir nekrikštyt j ir nusi d j li , jeigu jie nori išganyti savo sielas ir jeigu jas išganys. Marija n ra dvasin motina tik t žmoni , kurie iš savo kalt s nepasinaudos Kristaus išganymu ir praras savo sielas.

Šventasis T vas Pijus XII savo kalboje Kanados katalikams (1947. 6. 19) visus ragino n vienam nenu siminti, n vienam neužmiršti, kad Marija yra vis m s dvasin motina. „Tepasidr sina nuod m mis apsun kintos sielos ir težino, kad pilna gailestingumo Motinos širdis joms meldžia iš S naus gailės io malon s ir at leidimo. Težino augantis jaunimas, kad mylin ios motinos akis juos visada stebi“.

Visi ir visuose reikaluose žinokime, kad dvasin m s motina Marija yra ne mažiau mums gera už geras m s žemiškas motinas.

„Taigi, jaunime, šaukia šventasis Tvas Pijus XII, ginkite nekalčiausios Motinos garbą. Ydomis suteptu pasaulio akyse parodykite, kad jaunos širdys gali būti tyros. Jeigu žmonės taip daug reiškia mirusios geros motinos atminimas, tai kiek mūsų gyvenime atneš mums gero, jeigu dažnai atsiminsime, kad turime gerą matanį dvasiną Motiną danguje“.

MOTINOS IR VAIKAI

TRISDEŠIMT PIRMOJI DIENA

Tokios motinos, kurios vertai yra vadinamos gromis motinomis, yra didžiausios idealist s ir didžiausios geradar s iš vis žmoni pasaulyje. J idelaizmas per mažai pastebimas, per mažai apie j rašoma ar kalbama. Taip atsitinka todėl, kad j idealizmas yra nat ralus ir kasdieninis, o žmon s yra tiek silpnai, kad jie stebisi tik tuo, kas re iau pasitaiko, kas yra ne prasta, nors tai b t ir nieko verti dalykai. Ir iš ger darb , kurie minimi iš kart kartas, kurie patek net mokykl vadov lius, kaip pavyzdžiai jauniems žmon ms, beveik visi yra tik vienkartiniai trumpo momento darbai. Palyginus juos su geros motinos nuopelnais, jie yra mažesni s vert s. Jie minimi tik todėl, kad reti. Yra daug motin , kurios už savo k dikio gyvyb atidav savo gyvyb , o dar daugiau yra toki , kurios buvo pasiryž savo gyvyb s kaina leisti gyventi savo k dikiui, nors laimingai atsitiko, kad juodu abu gal jo gyventi. Sakoma, kad motina, duodanti savo gyvyb už savo k dikio gyvyb , išgyvenanti tok nor gyventi, kokio negal s patirti joks kitas žmogus.

Kiekvienas t vas ir kiekviena motina jau ia, jog yra nat ralu, kad t vai anks iau miršta už savo vaikus. Yra nat raliau, kad motinos gyvyb s kaina gali gyventi jos k dikis, negu k dikio gyvyb s kaina gyvent motina. Kai savo motinyst s vis naš , o gal ir gyvyb motina dr siai aukoja už savo vaikus, už motinyst s garb ir pareig , tai tokia motina užsitarnauja pagarb pas Diev , pas savo vaikus ir pas kitus žmones.

Neseniai vienoje ikagos ligonin je prie laukianios mirties jaunos vienuol s dien ir nakt bud jo sena jos motina. Pati ligon ir slaug s, bijodamos, kad pervargusi senuk pati neapsirgt , patar jai vykti namo pails ti.

— Jeigu per tiek met mano k dikis man nenusibodo, tai kaip dabar gal iau aš palikti j vien , mirties belaukian i .

Senuk daug kart sak , kad ji su džiaugsmu sutikt mirti, kad jos dukrel gal t gyventi.

Tokios yra m s žemiškos motinos. J širdies ir aukos grožio pavyzdži neiškai iuosime, nes j yra labai daug.

Pasaulis jau daug kart padar m s laikais kar-tojam klaid , idealistes motinas suniekindamas, augš-iau už jas statydamas tas moteris, kurios, apleid savo nat ral paskyrim , nueina prie visoki ne joms deran i darb ir veiklos. Ir daug kart pasaulis yra jau apsiži r j s, koki klaid jis daro, ir daug kart , kaip dabar, pinig si lydamas eina jieškoti idealis i motin , pamirš s, kad tokios motinos tampa ne už pinig , o iš Dievo ir savo pašaukimo meil s.

Ir Marija buvo motina. Išardama „Štai aš Viešpaties tarnaitė, teb nie man kaip tu pasakei“, ji tapo Išganytojo motina ir m s vis dvasine motina. Tais žodžiais Marija pareišk prisiimanti visk , k jos pareigos jai atneš. Jeigu jai b t tek patirti dar daugiau aukos ir dar daugiau skausmo, ji b t visk pri musi taip, kaip pri m , kas jai teko. Sunkiomis valandomis jos stiprybe buvo ne vien ta mintis, kad ji yra Išganytojo motina, bet ir ta, kad tampa dvasine motina vis , kurie pasinaudos Išganytojo at jimu.

Ta m s dvasin motina dabar yra danguje. Iš ger žemišk j motin idealizmo galime suprasti, kaip Marijai r pi m s geras ir kaip ji yra pasiryžusi visk padaryti, kad mums pad t . Jeigu kas aprašyt tik didžiuosius vykius žmonijos gyvenime, kur Marija pasirod gera žmoni motina, tai sunku sivaizduoti, kiek veikal tekt parašyti. O išklaustyas žmoni maldas, neužrašytus ir nematomus stebuklus niekas nepaj gt suskai iuoti.

Nepaisant, kada ir koki pažang padaro mokslas, kiek b t padar s visas žemiškasis žmoni gyvenimas, bet žmoni siel reikalai yra visada dideli. Ir juo daugiau pasaulinio triukšmo, tuo grei iau žmoni galvos apsvaigsta, tuo daugiau atsiranda visoki klaid ir daugiau pavoj žmoni sieloms.

Ir m s laikais yra daug svarbi ir dideli ne vieno asmens ar ne vienos kurios tautos, o visos žmonijos reikal , kurie šaukiasi Marijos pagalbos. Tiesa, kad Katalik Bažny ia praeityje yra pergyvenusi labai dideli nelaimi ir pavoj . Ta iau tai, k dabar žmonija ir Katalik Bažny ia gyvena, yra vienas iš didžiausi

pavoj , koki savo istorijoje Katalik Bažnyiai teko patirti. Taikos ar kar metais paskutiniaisiais laikais eil švent j T v niek kit n ra žmoni taip ragin , kaip pamaldum Šven iausiajai Marijai.

Yra daug dalyk , kuri vert nesikeičia ir nepasens. Prieš t kstan ius met reg jimas buvo didel malon , o neregyst didel nelaim — taip yra ir dabar. Yra žmoni tradicij ir papro i , kurie niekad nepasens ir niekad nenustoja savo vert s. Viena iš toki tradicij yra pamaldumas Šven iausi j Marij . Jei-gu lietuviai gali teisingai didžiuotis savo šeim morale, jaunimo tyrumu ir daugeliu kit savybi , tai b kime tikri, jog daugelis t dorybi savo pagrindu tur jo lie-tuvi tautos didel pamaldum Šven iausi j Marij . Kai randame pasaulyje viet ir žmoni , kurie to pamal-dumo nevertina, nelaikykite to pažanga — tai yra di-delis žmoni nuostolis. Gilus pamaldumas Marij asmenims, šeimoms ir tautoms duos gražiausi vaisi .

**DR. KAZYS PEMKUS
ARCHYVAS**

ŠV . MERGEL S MARIJOS LITANIJA

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Kristau, išgirk mus.

Kristau, išklausk mus.

T ve iš dangaus, Dieve, pasigail k m s

S nau, pasaulio Atpirk jau, Dieve, pasigail k m s .

Šventoji Dvasia, Dieve, pasigail k m s .

Šventoji Trejybe, vienas Dieve, pasigail k m s .

Šventoji Marija,

Šventoji Dievo Gimdytoja,

Šventoji Pan Pana,

Motina Kristaus,

Motina Dievo malon s,

Motina tyriausioji,

Motina skais iausioji,

Motina nepalyt toji,

Motina nesuteptoji,

Motina meilingoji,

Motina stebuklingoji,

Motina geroji patar ja,

Melskis už mus!

Motina Sutv r jo,
Motina Išganytojo,
Pana išmintingiausioji,
Pana garbingoji,
Pana šlovingoji,
Pana galingoji,
Pana maloningoji,
Pana ištikimoji,
Teisyb s paveiksle,
Išminties soste,
M s linksmyb s priežastie,
Dvasios inde,
Garb s inde,
 stabusis maldingumo inde,
Rože paslaptingoji,
Dovydo bokšte,
Bokšte bal iausiasis,
Aukso namai,
Sandoros skrynia,
Dangaus vartai,
Aušros žvaigžde,
Ligoni sveikata,
Nusid j li gyn ja,
Nuli dusi j paguoda,
Krikš ioni pagalba,
Karaliene Angel ,
Karaliene Patriark ,
Karaliene Pranaš ,
Karaliene Apaštal ,
Karaliene Kankini ,

Karaliene Išpažin j ,
 Karaliene Pan ,
 Karaliene Vis Švent j ,
 Karaliene be gimtosios nuod m s prad toji,
 Karaliene dang paimtoji,
 Karaliene šventojo rožan iaus,
 Karaliene taikos,

Dievo Avin li, kuris naikini pasaulio nuod mes,
 atleisk mums, Viešpatie.

Dievo Avin li, kuris naikini pasaulio nuod mes,
 išklausk mus, Viešpatie.

Dievo Avin li, kuris naikini pasaulio nuod mes,
 pasigail k m s .

T a v o a p g y n i m o

Tavo apgynimo šaukiam s, šventoji Dievo Gimdytoja, m s mald neatmesk m s reikaluose, bet nuo visokio pavojaus mus visados gelb k, Pana garbingoji ir palaimintoji, m s Ponia, m s Tarpininke, m s Užtartytoja, su savo S numi mus sutaikyk, savo S nui mus paveski, savo S nui mus atiduoki.

V. Melskis už mus, šventoji Dievo Gimdytoja.

R. Idant taptume verti Kristaus žad jim .

M e l s k i m s

Meldžiame Tave, Viešpatie Dieve, leisk mums, Tavo tarnams visados džiaugtis sielos ir k no sveikata ir gar-

bingu palaimintosios Marijos, visuomet Panos, užta-
rimu iš dabartini nuli dim išsigelb ti ir amžin ja
linksmybe g r tis. Per Krist , m s Viešpat . R. Amen.

(7 met atlaidas už kiekvien litanijos sukalb jim . Pilnasis
atlaidas vien kart menesyje paprastomis s lygomis, jei
litanija kartu su malda kalbama maldingai kasdien vis m -
nes . Pijus XI.1933. 3. 28)

SVEIKA, MARIJA

Sveika, Marija, Dievo Motina,
Iš dangaus duota naujoji Ieva,
Teikis atmint mus savo širdyje,
Melsk už mus Diev ,
Sveika, Marija!

Pana skais iausia, nuo kalt s laisva,
Ligoje saugok, šelpk sopuliuose,
Tu kvepian ioji Rojaus Lelija,
Duok sveik or ,
Sveika, Marija!

Tu, kuri žem j J z pen jai,
Viešpat savo ir Sutv r j ,
Laukus palaimink m s šalyje,
Gink mus nuo bado,
Sveika, Marija!

Tu, kuri mirt S naus reg jai,
Ašaras graudžias po kryžium liejai,
Per Tavo kan i ir kalavij
Duok mums kantryb ,
Sveika, Marija!

Panele šventa, pilna malon s,
Platink vienyb , sutaikyk žmones.
Naikink r styb m s širdyse,
Suteik ramyb ,
Sveika, Marija!

Motina šventa ir nekal iausia,
Duok nekaltyb s dor brangiausi .
Dildyk širdyse pikto vergij ,
Duok Dievo meil s,
Sveika, Marija!

O Karaliene vis švent j ,
Išgirs sk meldim žmoni kalt j .
Neduok mums degti baisioj ugnyje,
Nuvesk dang ,
Sveika, Marija!

MARIJA, MARIJA

Marija, Marija,
Skais iausia lelija!
Tu švieti augštai danguje.
Palengvink vergij ,
Pagelb k žmonijai,
Išgelb k nuo priešo baisaus.

Mes klystantys žmon s,
Maldaujam malon s:
Marija, mald neatmesk.
Tarp verkian i mari ,
Ši žemišk kari
Nupuolan ius stiprink ir vesk

Marija, Marija,
Skais iausia lelija!
Dangaus Karaliene šviesi!
Užstok prieš Augš iausi
Tu žmog menkiausi ,
Nes visk pas Diev gal .

SVEIKA MARIJA, DANGAUS LELIJA

Sveika Marija, dangaus lelija,
Tu gailestinga ir maloninga,
Motin malon s, vaduoki žmones
Varguose sk stan ius.

Kaip saul šviesi, kaip bokštas tiesi,
Šventa, garbinga, didžiai šlovinga,
Pas mus skub ki, pasigail ki,
Nušluostyk ašaras.

Mes dažnai klystam ir nebedr stam
Melst nusid j m s Atpirk j ,
Tu tiktai viena lieki šiandien
Paguoda ir viltis.

Nieks neprapuol , kas tav sp puol ,
Nors nusid jo, rado šelp j .
Ir mes verksmingi ir nelaimingi
Tav s n n šaukiam s.

O SALUTARIS HOSTIA

O Salutaris Hostia,
Quae coeli pandis ostium,
Bella premunt hostilia
Da robur, fer auxilium.

Uni Trinoque Domino
Sit sempiterna gloria:
Qui vitam sine termino
Nobis donet in patria. Amen.

TANTUM ERGO...

Tantum ergo Sacramentum
Veneremur cernui
Et antiquum documentum
Novo cedat ritui
Prestet fides supplementum
Sensuum defectui.

Genitori Genitoque
Laus et jubilatio
Salus, honor, virtus quoque
Sit et benedictio;
Procedenti ab utroque
Compar sit laudatio. Amen.

V. Panem de coelo praestitisti eis
(Velyk laike: Alleluia)

R. Omne delectamentum in se habentem
(Velyk laike: Alleluia)

O r e m u s

Deus qui nobis sub Sacramento mirabili passionis
tuae memoriam reliquisti: tribue quesumus, ita nos Cor-
poris et Sanguinis tui sacra mysteria venerari, ut re-
demptionis tuae fructum in nobis iugiter sentiamus. Qui
vivas et regnas in saecula saeculorum.

R. Amen.

TURINYS

vadas	7
Marijos t v yn	9
Marijos žemiškojo gyvenimo nežinia	13
Marijos kilm	17
Marijos vardas.....	21
Marijos aukl jimas t v namuose ir šventov je	25
Marijos žemiškieji reikalai ir jos meil Dievui	29
Dvasinis Marijos paveikslas	33
Apreiškimas ir Išganytojo sik nijimas	37
Marijos apsilankymas pas šv. Elzbiet	41
Marijos — Išganytojo motinos pirmoji kan ia	45
Dievas žino kelius.....	49
Antras šventosios šeimos skausmas	53
Šventoji šeima Jeruzal je švent je.....	57
Tre ias Marijos skausmas.....	61
Skausmingiausios Marijos Velykos	65
Marija — Kristaus kan ios liudinink	69
Didžiausio skausmo valand prasid jo Marijos džiaugsmi.....	73
Marijos ir Kristaus mokini tik jimo bandymas	77

Marijos džiaugsmi.....	81
Marija po Kristaus dangun žengimo	85
Marijos jausmai.....	88
Marijos nuopelnai ir jos tobulumas	91
Marijos tik jimas ir klusnumas.....	95
Kod l Marija nenusid jo	99
Marijos mirtis.....	103
Marijos pa mimas dang	107
Marija — m s tarpinink pas Diev	111
Žmonijos ryšys su Kristumi.....	115
M s kryžkel s.....	119
Marija — Kristaus ir žmoni motina	123
Motinos ir vaikai.....	127
Šv. Mergel s Marijos litanija.....	131
Sveika, Marija.....	135
Marija, Marija.....	137
Sveika Marija, Danguis lelija.....	138
O Salutaris Hostia.....	139
Tantum ergo.....	139

LIETUVIŠKOS KNYGOS KLUBAS

kvieia visus prisidėti prie lietuviškos literatūros kūrimo ir palaikymo darbo. Esant okupuotai Lietuvai, mes išeivijoje turime išlaikyti gyvą lietuviškos rašties tradiciją, iki išsilaisvinusi Lietuva galės perimti šį darbą ir toliau jį vadyti. Mūsų mėnesinė kasmėtinė Lietuviškos Knygos Klubui yra turintis teisę pasirinkti \$7.50 vertės originali Klubo leidiniai. Nepagailkite pasiūlyti lietuviškai knygai \$5.00. Artimiausiu laiku yra ruošiamos šios knygos:

Birutė Kelevaitė AŠTUONI LAPAI

Premijuotas romanas

Tai yra prozos knyga, parašyta tikros poezijos dvasia. Kiekvienas žodis ir kiekvienas sakinytis yra skamba savita ir gyva spalva. Platus autorės žvilgsnis nesitenkina tik vienu gyvenimo paveikslu. Kiekvienas vaizdas jai iškelia visą eilę gretimų ir labai tolimą vaizdą. Visą mūsų tautos buitį nuo kvepiančio milo drabužio iki Sekminių bijūnų; nuo Kauno priemiesčio iki parapijos Sibire; nuo žygiuojančių kareivių kuopos iki seno Vygrio vyskupo viršūnės – ji gauna savo menišką išraišką. Šios knygos lapai iš tikrųjų yra daug: visi aštuoni. Ir šie lapai vienybei pasiekti autorė negaila labai didelių pastangų; tačiau ji nenori nei vieno iš jų prarasti...

LIETUVI BELETRISTIKOS ANTOLOGIJA

Redaguoja Bern. Brazdžionis

I tomas

Pirmasis Beletristikos antologijos tomas apima lietuviškos grožinės beletristikos kūrinį Valančių pradėtas ir Giedriumo baigiant. Antrasis tomas seks betarpiškai pirmąjį ir apims visus dabartinius rašytojus. Tai yra pirmas bandymas suimti draugą visą prozinę literatūrą. Sutelkimas ir atrinkimas medžiagos bei apdirbinimas jos trumpomis žiniomis apie autorius, pareikalavo tris metus darbo. Iki šiol jokio pavyzdžio panašaus leidinio neturėjome. Jis ras vietos visiems autoriams ir geresnieji jų kūriniai. Antologija apims visas sroves ir visą prozinę literatūros žanrus. Ji bus nepamainoma priemonė literatūros mąstytojų ir visuotinio vadovėlis mokyklai.